

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ozan Rıza DURAK

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ GELİŞİM PLANI

ARKEOMETRİ ANABİLİM DALI

ADANA, 2008

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ GELİŞİM PLANI

Ozan Rıza DURAK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ARKEOMETRİ ANABİLİM DALI

**Bu tez/...../2008 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oybirliği/Oyçokluğu İle Kabul Edilmiştir.**

İmza.....	İmza.....	İmza.....
Prof.Dr.İlhami YEĞİNGİL	Prof.Dr.Vedat PEŞTEMALCI	Yrd.Doç.Dr.Veyssel POLAT
DANIŞMAN	ÜYE	ÜYE

Bu tez Enstitümüz Arkeometri Anabilim Dalında hazırlanmıştır.

Kod No :

Prof.Dr. Aziz ERTUNÇ
Enstitü Müdürü
İmza ve Mühür

**Bu Çalışma Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi
Tarafından Desteklenmiştir.**

Proje No: FEF2006YL25

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ GELİŞİM PLANI

Ozan Rıza DURAK

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ARKEOMETRİ ANABİLİM DALI**

Danışman: Prof.Dr.İlhami YEĞİNGİL

Yıl: 2008, Sayfa :74

Jüri : Prof.Dr.İlhami YEĞİNGİL

Prof.Dr.Vedat PEŞTEMALCI

Yrd.Doç.Dr.Veyssel POLAT

Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı'nın amacı üniversitenin ekonomik, sosyal, teknik altyapısı ve çevresel açıdan detaylı incelenmesi yapılarak, geniş kapsamlı ve bütüncül bir çalışma ortaya konulmasıdır. Bu plan üniversitenin tüm paydaşları için bir rehber niteliği taşımakla beraber, üniversitenin gelişimini yönlendirecek stratejik projelere yol gösterici olmayı hedeflemiştir. Bu çalışmada da Çukurova Üniversitesi İmar Daire Başkanlığı'ndan elde edilen hücresel ve vektörel veriler MapInfo programı kullanılarak Coğrafi Bilgi Sistemi ortamına aktarılmış ve gerekli analizler yapılmıştır. SWOT analizi yapılarak da, üniversitenin güçlü ve zayıf yönleri tespit edilmiş ve bu durumları destekleyen imkân ve tehditler tanımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gelişim Planları, Coğrafi Bilgi Sistemleri, SWOT Analizi

ABSTRACT

MSc. THESIS

ÇUKUROVA UNIVERSITY DEVELOPMENT PLAN

Ozan Rıza DURAK

**DEPARMENT OF ARCHAEOOMETRY
INSTITUTE OF NATURAL APPLIED SCIENCES
UNIVERSITY OF ÇUKUROVA**

Supervisor: Prof.Dr.İlhami YEĞİNGİL

Year:2008, Pages:74

Jury: Prof.Dr.İlhami YEĞİNGİL

Prof.Dr.Vedat PEŞTEMALCI

Assist.Prof.Dr.Veysel POLAT

The aim of the Çukurova University Development Plan is substructure of economic, social, technique and with doing detailed examination of environment, totalitarian and wide-ranging work. All partners in university of the plan is to be made is a guide book by the nature, At the same time its target is guide to development of university with strategically projects. In this work, raster and vector data from building department of Çukurova University rectorate have been processed and analyzed in Geographic Information Systems using MapInfo program. Also poor and power side of Çukurova University has been defined and supported all cases, possibilities and threats with analysis of SWOT

Key Words: Development Plan, Geographical Information Systems, Analysis of SWOT

TEŞEKKÜR

Öncelikle, bu tezin yönetiminde ve çalışmalarımnda desteğini ve yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Sayın Prof.Dr. İlhamı YEĞİNGİL'e, Arkeometri Ana Bilim Dalı bölümü başkanı Sayın Prof.Dr. Selim KAPUR'a, Prof.Dr. Zehra YEĞİNGİL'e ve Yrd.Doç.Dr. Erhan AKÇA'ya sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Yoğun bir çalışma sürecinde beni sonuna kadar destekleyen, yardımlarını esirgemeyen ve her türlü fedakarlığıyla her zaman yanımda olan, kıymetli anneme, canım kardeşim Emre'ye ve Gülsüm CAN'a en içten teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Çalışmalarımın en sıkıntılı zamanlarında yardımını esirgemedi yanımda olan değerli arkadaşlarım Emel TAYDAŞ, Utku ŞENSOY, Nazım AKSAKER, Arzu ÖCAL ve Özay KARABACAK'a sonsuz teşekkürler....

İÇİNDEKİLER	SAYFA
ÖZ.....	I
ABSTRACT.....	II
TEŞEKKÜR.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VI
TABLolar DİZİNİ.....	VII
HARİTALAR DİZİNİ.....	VII
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Çukurova Üniversitesi'nin Tarihçesi.....	2
1.2. Gelişim Planlarının Amaçları	3
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.	5
3. MATERYAL ve METOD	11
3.1. Materyal	11
3.1.1. Araştırma Alanı.....	11
3.1.2. Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı Çalışmaları.....	12
3.1.3. Çevre Üniversiteler.....	21
3.1.3.1. Mersin Üniversitesi.....	21
3.1.3.2. Akdeniz Üniversitesi.....	23
3.1.3.3. Gaziantep Üniversitesi.....	23
3.1.3.4. Mustafa Kemal Üniversitesi.....	25
3.1.3.5. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.....	25
3.2. Metod.....	27
3.2.1. Coğrafik Bilgi Sistemleri (Geographic Information Systems, GIS)...	27
3.1.2. Gelişim Planı Bölgesinin Coğrafik Bilgi Sistemleri (Geographic Information Systems, GIS) Ortamına Aktarılması.....	35
3.2.3. Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı Bölgesinin Mevcut Durumu	38
3.2.4. SWOT Analizleri.....	40
3.2.4.1. SWOT Matrisi.....	41

4. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	44
4.1.Coğrafik Bilgi Sistemleri (GIS) ve Yorumu.....	44
4.2.Çukurova Üniversitesi Gelişim Planlaması, SWOT Analizinin Sonuçları ve Yorumu.....	48
4.3.Yapılan SWOT Analizleri Sonucu Çukurova Üniversitesi'nin Güçlü Ve Zayıf Yanları, Fırsatlar ve Tehditler.....	51
5. SONUÇLARVE ÖNERİLER.....	56
KAYNAKLAR.....	65
ÖZGEÇMİŞ.....	68
EKLER.....	67

ŞEKİLLER DİZİNİ	SAYFA
Şekil 3.1. Coğrafi Bilgi Sistemleri Sistem Şeması.....	29
Şekil 3.2. Coğrafik Referanslar.....	30
Şekil 3.3. Vektörel Veri Modelleri.....	31
Şekil 3.4. Raster (Hücreli) Veri Modelleri.....	32
Şekil 3.5. Coğrafi Bilgi Sistemleri Oluşum Şeması	34
Şekil 3.6. SWOT Analizi Genel Yapısı.....	41
Şekil 3.7. SWOT Matrisi.....	42

TABLolar DİZİNİ**SAYFA**

Tablo 3.1.	2005 yılındaki Programların Fakültelere ve Enstitülere Göre Dağılımı.....	12
Tablo 3.2.	Ç.Ü.'de 2005 Yılındaki Lisansüstü Öğrenci Sayıları.....	12
Tablo 3.3.	Fakültelerdeki Akademik Kadro, 2006.....	13
Tablo 3.4.	M.Y.O.'lardaki Akademik Personel ve Öğrenci Sayısı Dağılımı, 2006.....	14
Tablo 3.5.	2000 Yılı Yayınları (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006).....	16
Tablo 3.6.	2005 Yılı Yayınları (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006).....	17
Tablo 3.7.	2004 Yılında İndekse Giren Yayınlar (ASCI, SSCI, SCI) (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006).....	18
Tablo 3.8.	Araştırma Bütçesi (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006).....	18
Tablo 3.9.	Ç.Ü. Yıllık Bütçe (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006).....	19
Tablo 3.10.	ÇÜ Yıllık bütçesi (% Amerikan Doları) (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006).....	20
Tablo 3.11.	Mersin Üniversitesi'nin 2006 Yılındaki Lisansüstü Öğrenci Sayıları.....	22
Tablo 3.12.	Mersin Üniversitesi'nin 2006 Yılındaki Öğrenci Sayıları....	22
Tablo 3.13.	Akdeniz Üniversitesi'nin 2005 Yılındaki Öğrenci Sayıları...	23
Tablo 3.14.	Akdeniz Üniversitesi'nin2005Yılındaki Lisansüstü Öğrenci Sayıları.....	23
Tablo 3.15.	Ç.Ü. ve Çevre Üniversitelerin Karşılaştırılması, 2006-2007 Öğretim Yılı.....	26
Tablo 3.16.	SWOT Matrisi.....	41
Tablo 4.1.	Kampus Alanı Hakkındaki Değerlendirmeler.....	49
Tablo 4.2.	Kampus Ulaşımının Değerlendirilmesi.....	49
Tablo 4.3.	Merkezi Kafeteryanın Değerlendirmesi.....	49
Tablo 4.4.	Kütüphane Hakkındaki Genel Görüşlerin Değerlendirmesi..	50
Tablo 4.5.	Fakülteler Hakkındaki Genel Görüşlerin Değerlendirmesi...	50
Tablo 4.6.	Sosyal ve Kültürel Aktiviteler Görüşlerin Değerlendirmesi..	50
Tablo 5.1	Akademik Personel ve Öğrenci Sayısı Dağılımı.....	61
Tablo 5.2.	İndekse (AHCI, SCI, SSCI) Giren Yayın Sayısı.....	61

HARİTALAR DİZİNİ	SAYFA
Harita 3.1. Adana İl Merkezi ve Çukurova Üniversitesi.....	11
Harita 3.2. Çukurova Üniversitesi Yerleşkesi Sınırları.....	35
Harita 3.3. Çukurova Üniversitesi Quickbird Uydu Görüntüsü.....	36
Harita 3.4. Çukurova Üniversitesi Sınır, Binalar ve Yolların Sayısal Verileri.....	37
Harita 4.1. Quickbird Uydu Görüntüsü ile Çakıştırma.....	45
Harita 4.2. Düzeltme Yapılan Sınırlar.....	46
Harita 4.3. Koruma Alanları.....	47
Harita 5.1. Çukurova Üniversitesi Sınır, Binalar ve Yollar, Alternatif İkinci Kütüphane ve Yemekhane Yerleri Verileri.....	59
Harita 5.2. Çukurova Üniversitesi Çevre Düzeni Planı Taslak Paftası...	63

1. GİRİŞ

Günümüzde Gelişim Planları; plan bölgesinin büyüme potansiyelinin ve öncelik taşıyan konularının saptanması ile öz kaynakların rasyonel kullanımı hedeflemekle beraber plan bölgesinin envanterinin oluşturulması ve güncelleştirilmesi, mekânsal dağılımın düzenlenmesi, çevre üzerindeki baskının azaltılması, yeni gelişme alanlarının planlanması ve gelecekte yaşanabilecek problemlere yönelik çözüm yolları geliştirilmeyi amaçlamaktadır.

Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı'nın temel amacı; üniversitenin içinde bulunduğu gelişmişlik düzeyinin yükseltilebilmesi için izlenmesi gereken stratejinin belirlenmesi, üniversitenin büyüme potansiyelinin ve öncelik taşıyan konuların saptanmasıdır. Tüm bunlara paralel olarak, ulusal ve bölgesel gelişim planlarının hedef ve politikaları, kısa ve orta vadede rasyonel kullanımını sağlayacak sürdürülebilir bir gelişmenin planlanmasına zemin oluşturmaktadır.

Çukurova Üniversitesi gelişim planının kapsamında 12 Fakülte, Devlet Konservatuvarı, 3 Yüksekokulu, 7 Meslek Yüksekokulu, 3 Enstitüsü, 29 Araştırma ve Uygulama Merkezi yer almaktadır. Çukurova Üniversitesi ana yerleşkesi, alan Balcalı Kampusu 22000 dekar arazi üzerinde kuruludur. Adana şehrinin hemen kuzeyinde ve şehir merkezin 10 km uzaklıkta bulunan her yönüyle seçkin bir kampustur. Seyhan Baraj Gölü'nün doğu ve kuzey yakasında yer alan Balcalı Kampusu doğal güzellikleri ile eşsiz bir kampus alanına sahip ülkemizin gelişmiş üniversiteleri arasında yer almaktadır. Kampus adını, Üniversitenin kurulmasından önce kampus alanında bulunan Balcalı köyünden almaktadır.

Çukurova Üniversitesi'nde 1909 öğretim elemanı, 32700'in üzerinde lisans, ön lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencisinin eğitim ve öğretiminde görev yapmaktadır. Öğrencilerin, öğretim elemanlarının, araştırmacıların gereksinim duydukları ulusal ve uluslararası yayınları barındıran Merkezi Kütüphane'de CD-ROM veri tabanı ve internet bağlantısı ile tarama yapılabilmektedir.

Çukurova Üniversitesi, zengin bir bilgisayar donanımına sahiptir. Hemen her fakülte ve yüksekokul'da öğrencilerin kullanımına açık bilgisayar odaları mevcuttur. Fakülte ve Yüksekokullarda bilgisayar destekli öğretim ve araştırma yapılmaktadır.

Kapalı Spor Kompleksi, kapalı yüzme havuzu, kayıkhanesi ve çeşitli spor sahaları ile öğrencilerinin beden ve ruh sağlığına büyük önem vermekle beraber kurulmuş olan 29 kolda, öğrenciler boş zamanlarını ilgilendikleri alanda en iyi şekilde değerlendirmektedirler.

Bu çalışmada, Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı hazırlanarak, üniversitenin ekonomik, sosyal, teknik altyapısı ve çevresel açıdan detaylı incelemesi yapılarak, geniş kapsamlı ve bütüncül bir çalışma ortaya koyulması amaçlanmaktadır. Plan, üniversitenin kendi kaynakları ile çevreye duyarlı gelişimini sağlarken özellikle arkeolojik alanlar da göz önünde tutulmuştur. Bu plan kapsamında, Çukurova Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Teknokent) gibi üniversitenin planladığı projelerin Çukurova Üniversitesi için öngörülen vizyon, hedef ve stratejiler bu bağlamda belirlenmeye çalışılmıştır.

Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı; Üniversitenin tüm paydaşları, rektörlük, dekanlık ve üniversitede eğitim gören öğrenciler için bir rehber niteliği taşımakla beraber, üniversitenin sorunları üzerinde hep birlikte düşünmeye, ortak bir gelecek tasarlamayı ve üniversitenin gelişimini yönlendirecek stratejik projelere, yol gösterici olmayı amaçlamaktadır.

1.1. Çukurova Üniversitesi'nin Tarihçesi

Çukurova Üniversitesi, 1969 yılında Ankara Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan "Adana Ziraat Fakültesi" ile 1972 yılında Atatürk Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan "Çukurova Tıp Fakültesi"nin yeni bir üniversite çatısı altında bir araya getirilmesi ile 1973 yılında kurulmuştur. Daha sonra kurulan Temel Bilimler, İdari Bilimler ve Mühendislik Fakülteleri ile bu sayı beşe yükseltilmiştir. 1982 yılında ise, Temel Bilimler, Fen - Edebiyat Fakültesi'ne; İdari Bilimler, Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nin Ekonomi ve İşletme Fakülte'leriyle birleşerek İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ne; Mühendislik Fakültesi ise yine Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nin Mühendislik Fakültesi ile birleşerek Mühendislik - Mimarlık Fakültesi'ne dönüşmüştür. Adana, İçel ve Hatay'daki Milli

Eğitim Bakanlığı'na bağlı Yabancı Diller Yüksekokullarının tümü Üniversite çatısı altında toplanarak, Eğitim Fakültesi oluşturmuştur.

1992 yılında gelindiğinde, 6 fakülte, 11 yüksekokul, 3 enstitü, 1 devlet konservatuvarı, 22 araştırma ve uygulama merkezinden oluşan Çukurova Üniversitesi; 3 yeni üniversitenin nüvesinin oluşturulmasına katkıda bulunmuştur. Modern bina, laboratuvar ve eğitim araçlarıyla 2 yüksekokul Mersin Üniversitesi'ne, 3 yüksekokul Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ne devredilmiştir. Kahramanmaraş Sütçü İman Üniversitesi'ne ise Kahramanmaraş'taki Araştırma ve Uygulama Merkezi, yeni üniversitenin rektörlük binası ve 2 fakülte binası olarak devredilmiştir.

1992 yılındaki bu küçülmeye karşılık, kuruluşunun 20. yılının kutlandığı 1993 yılında Çukurova Üniversitesi'nin daha da güçlendiğini görmekteyiz. Su Ürünleri, İlahiyat, Diş Hekimliği ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin kurulmasıyla fakülte sayısı 10'a yükselmiş, Adana Sağlık Meslek Yüksekokulu ve Kozan Meslek Yüksekokulları açılmıştır. 1994 yılı içerisinde, Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, 1995 yılında Karaisalı Meslek Yüksekokulu açılmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi Yüksekokulu'na, Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu da 1996 yılında Adana Sağlık Meslek Yüksekokulu'na dönüştürülmüştür. 2007 yılında ise Hukuk ve İletişim Fakülte'lerinin açılmasıyla üniversite bünyesindeki fakülte sayısı 12'ye ulaşmıştır. Ayrıca 2007 yılında Osmaniye'de kurulan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne Osmaniye ve Kadirli Meslek Yüksekokulları tüm birimleri ile devredilmiştir. Lisansüstü ve doktora eğitim öğretimi yaptıran Fen Bilimleri, Sosyal Bilimleri ve Sağlık Bilimleri olmak üzere 3 enstitü, Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve 1997 yılında kurulan Kadirli Meslek Yüksekokulu ile birlikte akademik kurum sayısı 23'e ulaşmıştır. (www.cu.edu.tr, 2007)

1.2. Gelişim Planlarının Amaçları

Ülkemizde 1960'lı yıllardan beri büyük ölçüde belirgin bir sorun olan, bölgeler arası gelişmişlik farkı, günümüzde daha da acil bir sorun olarak önümüze çıkmaktadır. Bu soruna paralel olarak da planlama ve yönetim kavramlarının önemi

daha da belirgin hale gelmiştir. Dünyada ve ülkede yaşanan sosyo-ekonomik alandaki hızlı gelişmeler, planlama anlayışı ve uygulamalarında da kendisini göstermiştir. Emredici, katı, merkezi planlama anlayışı yerini, yol gösterici, katılımcı ve yerel bazlı, esnek, kendini yenileyebilen ve geliştirebilen planlama anlayışına terk etmiştir.

Bu anlayışların içerisinde, tüm dünyada artan rekabet karşısında, stratejik yönetim önem kazanmaya başlamıştır. Sadece özel sektörde değil, kamu ve üçüncü sektörde faaliyet gösteren tüm organizasyonlar globalleşme ve bunun getirdiği rekabet olgusu karşısında daha stratejik düşünmeye, stratejik planlamaya, stratejik karar almaya eskisinden daha fazla önem verir olmuşlardır. Gerçekten de 1980’li yıllar öncesinde stratejik yönetim daha ziyade özel sektör alanında sadece çok uluslu şirketler, büyük holding ve şirketler tarafından bilinir ve uygulanırken, bugün çok sayıda organizasyon stratejik yönetimi araç olarak kullanmaktadır. Stratejik yönetimde başarıya ulaşılabilmesi için öncelikle üst yönetimin bu konuda kararlı olması büyük önem taşımaktadır. Üst yönetimin, stratejik yönetimin ne olduğunu ve yararlarını öncelikle öğrenmesi gerekir. Üst yönetimin inancı, kararlılığı ve desteği olmaksızın stratejik yönetimden başarı elde etmek mümkün değildir.

Stratejik Yönetim, özel sektör, kamu sektörü ve üçüncü sektörde (kar amacı gütmeyen gönüllü sektörde) faaliyet gösteren tüm organizasyonlarda geleceğe yönelik amaç ve hedeflerin belirlenmesine ve bu hedeflere ulaşılabilmesi için yapılması gerekli işlemlerin tespit edilmesine imkân sağlayan bir yönetim tekniğidir (Can, 2005).

Gelişme Planları, bölge kapsamında büyük ölçekler göz önüne alındığında; coğrafik konumları itibariyle birbiriyle yakın ilişki içerisinde bulunan birkaç ilin ortaklaşa “Bölge Gelişim Planı” yapılabileceği gibi, sadece il bazında ya da üniversiteler, serbest bölgeler, organize sanayi bölgeleri gibi özerklik özelliği bulunan alanlar da yapılabilmektedir. Gelişim Planları’nın en temel özelliklerinden biri de plan bölgesini kapsayan tüm paydaşlar arasındaki eşgüdümün sağlanmasıdır.

2.ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Ülkemiz planlama kademelerinde en üst düzeyde Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planları gelmektedir. Bu planlarda sektörel durum tespiti, hedefler ve yıllık programlarla gerçekleştirilecek öneriler yer almaktadır. Kalkınma planlarının fiziki boyutu yoktur. Fiziki planlamayı içeren plan kademelenmesi ise; genel olarak üç ana başlıkta tanımlanmaktadır: Bunlar; bölge planı, çevre düzeni planı ve imar planlarıdır. En üst düzeyde tanımlanan bölge planları; "sınırları belirlenen ve kalkınma planları ilkeleri doğrultusunda hazırlanan; bölgesel kademelenme, bölgesel alan kullanımı ve altyapıya ilişkin kararları ve yatırımları zaman ve mekan boyutu ile belirleyerek, ilgili kuruluşların sektörel uygulama plan ve programlarına yansımaları, yatırımların koordinasyon ve yönlendirilmesini sağlayan; çevre düzeni ve nazım imar planlarını yönlendiren planlar"dır (İller Bankası, 1986 ¹).

Bölge planları sosyo-ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyellerini ortaya koymalıdır. Bölge planlarını gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapmakta veya yaptırmaktadır. İkinci düzeyde; "konut, sanayi, tarım, turizm gibi farklı alan kullanımı taleplerinin yoğunlaştığı kentsel ve onunla bütünleşen kırsal alanların birlikte oluşturduğu, seçilen ve sınırları belirlenen "çevresel bütünlüğü olan alanlarda" düzenlenen, üst düzey plan kararları çerçevesinde ve imar planlarına yol gösterici ve çevreden yaklaşım sağlayıcı nitelikte hazırlanan, getirdiği tüm yerleşme alanı kullanımı, koruma ve kısıtlama kararları açısından planıcı, uygulayıcı, yatırımcı sektörler ve kişiler için uyulması gereken bir nazım plan olup, ölçeği genellikle 1/50000 ve 1/25000 olan planlar" çevre düzeni planı olarak tanımlanmaktadır.

Bir yandan doğal kaynakları, kültürel, tarihi ve çevre değerlerini korumak, öte yandan yerleşme taleplerine yol göstermek amacını taşıyan bu plan alt kademedeki alanları yönlendirici nitelik taşımaktadır. En alt kademedeki imar alanları

(inkışaf) alanlarının oluşturduğu, çeşitli alan kullanışları arasında en uygun kentsel gelişme biçimini belirleyen ve uygulamaya yönelik ayrıntıdaki plan" olarak tanımlanmaktadır (İller Bankası, 1986 ²). Bu planlar üst düzeydeki bölge ya da çevre düzeni planları ilke kararları uyarınca düzenlenir ve uygulamaya yönelik ayrıntılar getirir.

İmar planları o yörede yaşayanlara gerekli yaşam standartlarını sunarak, iyi bir yaşam kalitesini sağlamak amacıyla, sosyal ve kültürel gereksinimleri karşılayarak; oturma, çalışma, dinlenme, ulaşım gibi kentsel fonksiyonlar arasında sağlanabilecek en iyi çözüm yollarını bulmak için hâlihazır haritalar üzerinde geliştirilen mekânsal düzenlemelerdir. İmar planları, nazım imar planı ve uygulama imar planı olarak iki aşamalıdır: Nazım imar planı; İmar Yasası'nın 5. Maddesine göre, "varsa bölge ve çevre düzeni planlarına uygun olarak, hali hazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plandır" (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 1999 ¹).

Nazım planlar, uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmakta ve genellikle 1/5000 ölçekli haritalar üzerine hazırlanmaktadır. Uygulama İmar Planı ise; "tasdikli hâlihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plandır".

Nazım planlarda olduğu gibi, uygulama planları da, açıklama raporu ve plan

de hâlihazır harita üzerine işlenmesi ve her ikisinin de topraktan yararlanmayı düzenlemek amacıyla yapılmasıdır (Keleş, 2002).

İl gelişim planları; ülkelerin ulusal, ekonomik ve toplumsal kalkınmasında, bölgesel gelişmişlik farklarının giderilmesinde ve kalkınmanın ülke genelinde dengeli bir biçimde sağlanmasında temel bir birim olan iller düzeyinde planlamasında sonra bölge ve ülke geneline yayılması özelliğine sahiptirler.

T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı tarafından tüm illerde uygulanmak üzere tüm il valiliklerine taslak iş tanımı göndererek İl Gelişim Planı çalışmaları başlatılmıştır. Bu çalışmalar kapsamında ilk olarak, ilin kaynaklarının tespiti, rasyonel kullanımı; mekansal dağılımın düzenlenmesi ve il envanterinin oluşturulması, potansiyellerinin değerlendirilmesi gibi çalışmalarını kapsayan; İl Raporları, İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlükleri'nin tarafından hazırlanmaya başlanmıştır. Raporların tamamlanıp, yetki organların onayı alındıktan sonra takip eden süreçte ise; il genelinde oluşturulan geniş kapsamlı uzman ekipler tarafında, İl Gelişim Plan'ları çalışmalarına başlanmıştır.

Bu çalışmalarının ilk örnekleri Bolu İl Gelişim Planı ile başlamıştır. Bolu ili İstanbul ve Ankara arasında yer alan, zengin tarım ve turizm potansiyeli olan, 9 bin dolayında öğrencisi olan bir üniversite kenti özellikleriyle, ülke ekonomisi açısından önem arz eden bir ildir. Bolu 1999 yılında meydana gelen depremlerden etkilenmiş, aynı yıl Bolu iline bağlı Düzce ilçesinin il olması ve bazı ilçe, bucak ve köylerin bu ile bağlanması ile Bolu ilinin demografik, ekonomik ve sosyal yapısında önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Bu gelişmeler ve 8. Beş Yıllık Kalkınma Planında duyulan ihtiyaç kapsamında, Bolu 2002 yılının Şubat ayında Bolu ili için bir "Bolu İli Raporu" hazırlanarak aynı yılın Kasım ayında da Bolu İli Gelişme Planı çalışmalarına başlanmıştır (Yayın No. DPT :2651, Şubat 2002).

Artvin Gelişim Planı (AGEP), İl'in gelişmesi için yapılması gerekenleri; ekonomik, sosyal ve altyapı sektörleri ile çevresel açıdan detaylı olarak irdeleyen

belirlenmiş ve bu çalışmada yer alan mevcut durum analizi ve akabinde gerçekleştirilen İl'in kuvvetli ve zayıf yönleri ve İl için fırsat ve tehdit oluşturan çevresel ve konjonktürel koşulların analizi ile de; kamu yöneticileri, özel sektör ve İl'de yaşayanlar için bir rehber niteliği taşıyan ve İl ile ilgili kararların alınmasında yol gösterici olması hedeflenmiştir. Plan, İl'deki tüm paydaşları; İl'in sorunları üzerinde birlikte düşünmeye, ortak bir gelecek tasarımılamaya, İl'in gelişimini yönlendirecek stratejiler ve projeler geliştirmeye yönlendirmeyi, başarmakla beraber İl Gelişim Planı çalışmalarına mükemmel bir örnek teşkil etmektedir (Artvin Valiliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Kayıtları, 2004. Artvin.).

Sivas Valiliği, Sivas 2023 Stratejik İl Gelişim Planı'nın hazırlanmasına katkıda bulunmak ve planın uygulanması sırasında gelişmeleri gözlemlemek, Sivas ile ilgili sürekli ve kalıcı düşünce ve fikirler üretmek üzere Sivas'ın en üst düzey ve kapsamlı danışma ve katılım platformu olan Sivas Sosyal ve Ekonomi Konseyi (SİSEK) 2004 tarihinde kurulmuştur.

Devlet Planlama Teşkilatınca yayınlanan İl Gelişim Planı Taslak İş Tanımında, il gelişim planının amacı ilin, ilin bütün sektörlerini kapsayan uzun vadeli gelişim planı yapmak, gelişmiş illerle arasında bulunan gelişmişlik farkının azaltılması ve içinde bulunduğu gelişmişlik düzeyinin yükseltilebilmesi için izlenmesi gereken stratejilerin belirlenmesi, ilin büyüme potansiyelinin ve öncelik taşıyan konularının saptanması ve böylece ildeki kaynakların kısa, orta ve uzun vade de) rasyonel kullanımının sağlanması amacıyla çalışmalarına başlayarak, 2006 yılında çalışmaları tamamlamıştır.

Adana Valiliği, Adana İli Gelişim Planı için 2004 yılında, gerekli uzaman ekip görevlendirilmiş ve gerekli durumlarda, ekonomik ve toplumsal ilişkiler sisteminin sağlıklı olarak belirlenmesinin sağlanması amacıyla, plan alanının yakın çevresinde yer alan bazı yörelerde ve ilin içinde bulunduğu Çukurova Bölgesindeki yerleşme merkezlerinde de araştırmalar yapmayı hedefleyerek bir çalışma başlatmıştır. Ancak gerekli sosyal ilişkilerin sağlıklı olarak sağlanamaması, ilin

(Adana Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü Kayıtları, Eylül 2004. Adana.).

Başta Artvin, Sivas ve Bolu olmak üzere ülke genelinde İl Gelişim Planları, valilikler bünyesinde yapılmaya başlanmış ve 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planları paralelinde çalışmalara devam etmektedir.

Son on yıllık dönemde ortaya çıkan gereksinimler, üniversitelerin yeni bazı yapılanma süreçlerine girmelerine neden olmuş; bunun ilk adımları olarak da, şube yerleşkeler, sanal üniversiteler ve çoklu kurumsal yapılanmalar ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan akademik programlar, geleneksel bağımsız yapılarından uzaklaşarak disiplinler arası veya diğer eğitim kurumları ile ortaklaşa yürütülen bir yapılanma içine girmiştir.

Üniversitelerde, eğitim ve öğretim niteliğini artıracak, çağı yakalayabilen, kaliteli akademik çalışmalar yapmak, geleceğe yönelik ilkelerini, hedeflerini ve kampus alanlarının, yeni kurulacak bina yerleşkelerini önceden belirlemek ve daha etkili kullanmak amacıyla Üniversite Gelişim Planları veya hemen hemen aynı amaçları kapsayan Stratejik Plan çalışmaları yapmaktadırlar. Bu doğrultuda üniversiteler belirli dönemleri hedef alarak (ülkemizde bu süre genel olarak 5 yıl olarak öngörülür), önceliklerin öne çıkarıldığı, sınırlı mali, fiziki ve beşeri kaynaklar dikkate alındığında etkin kaynak dağılımı ve kullanımının gelecek yıllara nasıl biçimlendireceğini amaçlamaktadır.

Stratejik plan çalışmaları, yoğun ve yetkin çabaların bütünleştiği birçok öğretim üyesinin bir araya gelerek oluşturduğu alt komisyonlar tarafından, öncelikle bölümler düzeyinde çalışmaya başlanarak, sonrasında fakültelerin kuvvetli ve zayıf yönleri, fırsat ve tehdit oluşturan unsurlar araştırılarak üniversite bünyesinde ortak ruh bir yakalamayı hedeflenerek hazırlanır. Ayrıca bu çabaların bir kerelik olmaması için üniversite senatolarına sunulur. Kabul edilen yönergelerle beraber stratejik plan süreci her yıl gözden geçirilerek, süreç tüm paydaşlara dağılmış ve

planlarından biri olan Uludağ Üniversitesi Kurumsal Gelişim Planı ve Çukurova Üniversitesi Stratejik Planı (2005-2011) özetlenmiştir.

Uludağ Üniversitesi Gelişim Planı'nı çalışmaları, 2003 yılında başlanmış ve 5 yıllık bir süre öngörülerek, Prof. Dr. Aytaç YALÇINER (Fen – Edebiyat Fakültesi), Prof. Dr. İsmail H. ULUS (Tıp Fakültesi), Prof. Dr. Şevki ÇOŞKUN (Veteriner Fakültesi) öğretim üyeleri başkanlığında Üniversitenin güçlülük, zayıflık, fırsat ve tehditler başlılığı altında bir rapor hazırlamıştır. Raporda ilk olarak; Güçlülük - Zayıflık, Fırsatlar – Tehditler ve Kısıtlar –Hedefler olmak üzere üç ana başlıkları altına üniversitenin mevcut durum analizini yapmışlardır. Bu çalışmanın sonucunda; öğretimin güçlü ve zayıf yanları ile gelecek beş yılda beklenen yeni olanaklarını başlıklar halinde belirlenerek, üniversitenin nitelikli eğitim ve öğretim yapmasını katkı sağlamayı amaçlamışlardır (Uludağ Üniversitesi Gelişim Planı, 2002).

Çukurova Üniversitesi Stratejik Planı (2005-2011) ise; 2005 yılında gerçekleştirilen atılım ile yapısal değişim sürecine dönüşmüştür. Stratejik Plan güçlü akademik kadrosu, mükemmelliği arama tutkusu ve katılımcı ruhu ile hazırlanmıştır. 2007-2011 yıllarına kapsayan bu 5 yıllık plan, önceliklerin öne çıkarıldığı, sınırlı mali, fiziki ve beşeri kaynaklar dikkate alındığında etkin kaynak dağılımı ve kullanımının sağlamayı amaçlamaktadır. (Çukurova Üniversitesi Stratejik Plan, 2006). Çalışmada; Çukurova Üniversitesi'nin, misyonu – vizyonu, güçlü – zayıf / tehditler, kısa ve uzun vadeli eylem planları gibi Stratejik Plan çalışmasının en önemli ayaklarını oluşturan öğeler tespit edilmiştir (misyonu – vizyonu, güçlü – zayıf / tehditler, sonuçlarına “Araştırma Bulguları 4.3. Çukurova Üniversitesi'nin Güçlü Ve Zayıf Yanları ve Örgütlenmesi” bölümünde yer verilmiştir).

Sonuç olarak hazırlanan; Stratejik Plan'la neticesinde Çukurova Üniversitesi'nin paydaşları bir bütün olarak katkı sağlamış ve geleceği yakalamada çıkış noktalarını bulma becerisi ise, sağlanan uzlaş ve kararlılığın sonucu olacağı da Stratejik Plan'da benimsemiştir (Çukurova Üniversitesi Öz Değerlendirme Raporu, 2006).

3. MATERYAL VE METOD

3.1. Materyal

3.1.1. Araştırma Alanı

Araştırma alanı, Çukurova Üniversitesi Balcalı Kampusu ve çevresidir. Balcalı Kampusu, Adana İli şehir merkezine 10 km uzaklıktadır ve Seyhan Baraj Gölü'nün doğu ve kuzey yakasında yer almaktadır. Adana İli 36° 59' kuzey enlemi ile 35° 18' doğu boylamında Aşağı Seyhan Ovası üzerinde yer alır ve denizden yüksekliği 20 m'dir (D.M.İ Genel Müdürlüğü 1974).

Harita 3.1. Adana İl Merkezi ve Çukurova Üniversitesi

3.1.2. Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı Çalışmaları

Üniversite’de 80 lisans programı olan 12 fakülte ve 159 lisansüstü program sahip olan Fen, Sosyal ve Sağlık Bilimleri olmak üzere üç enstitü vardır. Daha önce de belirtildiği gibi Ç.Ü. bu yapılanmasıyla diğer yüksek öğretim kurumlarına lisansüstü mezun sağlayan on üniversiteden biridir. Programların fakültelere ve enstitülere göre dağılımı Tablo 3.1.’de verilmiştir.

Tablo 3.1. 2005 yılındaki Programların Fakültelere ve Enstitülere Göre Dağılımı

Fakülteler	4 yıllık Lisans program (gündüz) Sayısı	4 yıllık Lisans program (gece) Sayısı	5-6 yıllık Lisans ve L.Üstü program sayısı	Tezsiz Yüksek Lisans (Öğrt. İçin)	Tezli Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
Eğitim Fakültesi	10	5	1	5	0	5	37
Güzel Sanatlar Fakültesi	4	0	0	0	2	0	6
İlahiyat Fakültesi	2	0	0	0	11	0	13
Tıp Fakültesi	0	0	1	0	16	0	17
Diş Hekimliği Fakültesi	0	0	1	0	0	1	2
Fen-Edebiyat Fakültesi	6	5	0	0	7	6	24
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	10	8	0	0	9	8	37
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	5	2	0	0	4	2	19
Ziraat Fakültesi	3	0	0	0	10	10	2
Su Ürünleri Fakültesi	1	1	0	0	1	1	4
TOPLAM	41	21	3	5	70	33	182

Tablo 3.2. Ç.Ü.’de 2005 Yılındaki Lisansüstü Öğrenci Sayıları

Enstitüler	Y. Lisans	Doktora	Toplam
Fen Bilimleri	1696	532	2228
Sosyal Bilimler	1095	122	1217
Sağlık Bilimleri	162	16	178
TOPLAM	2953	670	3623

Üniversitede 1909 öğretim elemanı (24'ü yurtdışında) görev yapmaktadır. Bunların 332'si profesör, 140'ı doçent, 299'u yardımcı doçent, 153'ü okutman, 723'ü araştırma görevlisi, 77'si uzman, 157'si öğretim görevlisi ve birisi de çevirmendir. 2005-2006 eğitimi-öğretim yılında ÇÜ' de araştırma ve eğitim faaliyetlerinde bulunan 18.149 öğrenci, 996 öğretim elemanı ve 733 araştırma görevlisi vardır.

Tablo 3.3. Fakültelerdeki Akademik Kadro, 2006

Fakülteler	Prof Sayısı	Doçent Sayısı	Yrd. Doç. Dr. Sayısı	Uzman-Okutman sayısı	Araştırma Görevlileri (Fakülte+ Enstitü)	Öğrenci Sayısı	Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	16	10	22	7	25	2892	52.58
Eğitim Fakültesi	9	7	51	58	21	5413	43.30
Güzel Sanatlar Fakültesi	1	0	3	33	11	177	4.78
İlahiyat Fakültesi	3	5	11	7	13	325	12.50
Tıp Fakültesi	177	55	51	26		850	2.75
Diş Hekimliği Fakültesi	3	3	5	4	25	207	13.80
Fen-Edebiyat Fakültesi	50	14	30	3	63	3004	18.77
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	34	18	40	18		3895	35.41
Ziraat Fakültesi	101	23	32	6	125	1748	11.21
Su Ürünleri Fakültesi	6	5	13	5	25	570	23.75
TOPLAM	400	140	258	167	308	18511	

Çukurova Üniversitesinde 3 yüksek okul (7 lisans programına sahip) ve 7 (26 programa sahip olan) meslek yüksek okulu vardır.

Tablo 3.4. M.Y. O.'lardaki Akademik Personel ve Öğrenci Sayısı Dağılımı,2006

	Toplam Öğrenci	Toplam Okutman	Teknisyen	Şirket Personeli (Hizmetli)	İdari Personel (Hizmetli)
Adana MYO	4633	21	-	1	4
Ceyhan MYO	1124	22	8	-	6
Karaisali MYO	387	15	-	-	2
Kozan MYO	918	9	3	-	4
Sağlık Hiz. MYO	245	3	-	1	2
Yumurtalık MYO	151	-	-	-	-
Ceyhan Sağ. Hiz.MYO	115	1	-	2	1
TOPLAM	9631	120	21	4	32

Adana Devlet Konservatuvarı, Beden Eğitimi ve Spor Meslek Yüksekokulu ile Adana Sağlık Meslek Okulu dâhil edilmemiştir. Adana Sağlık Meslek Okulu teknoloji kullanımının gelişimi ve geleceğin profesyonel ebelerinin yetiştirilmesi işlevini görmektedir. Çeşitli amaçlar için kurulmuş 30 adet araştırma ve uygulama merkezi vardır.

Araştırma ve uygulama merkezileri şunlardır:

- Adana Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezi
- Aile Planlaması ve İnfertilite Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Tarımsal Yayım Haberleşme Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Akdeniz Ülkeleri Tarımı Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Atatürk Kültür ve Sanat Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Atatürk ilkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Bilgisayar Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Pamuk Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Çukurova Üniversitesi Avrupa Birliği Dokümantasyon Merkezi
- Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Fertilite-Sterlite ve Aile Planlaması Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Yabancı Diller Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi

- Genetik Embriyo Mühendisliği Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Halil Avcı Duyma Engelliler Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Kalıtsal Kan Hastalıkları Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Endüstriyel ve Tıbbi Elektronik Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Makine Alet Cihaz Tasarım İmalat Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Tıbbi Bilimler Deneysel Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Organ Nakli Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Pozantı Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Perinatal Tanı-Tedavi Aştırma ve Uygulama Merkezi
- Soğutma İklimlendirme Tekniği Uygulama Merkezi
- Uzun Bilimleri ve Güneş Enerjisi Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Stratejik Araştırmalar Merkezi
- Subtropik Meyveler Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Tropikal Hastalıklar Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Tümör Araştırma ve Teşhis Uygulama Merkezi
- Türkoloji Araştırma Merkezi
- Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Yunus Emre Kültür ve Sanat Araştırma ve Uygulama Merkezi

Çukurova Üniversitesi'nin, ulusal ve uluslararası platformda çıkardığı yayınları şunlardır: Akademik kitap, makale, konferans sunumu, workshop, sempozyum, uygulamalı sempozyum, sergi, oyun, konçerto, FP6, LIFE ve diğerleri, otantik tasarım, COST projeleri, ödüller, uluslararası danışmanlık ve uluslararası editörlük. Ulusal Yayınlar şunlardır: Akademik kitap, makale, konferans sunumu, workshop, sempozyum, uygulamalı sempozyum, sergi, oyun, konçerto, FP6, LIFE ve diğerleri, otantik tasarım, COST projeleri, ödüller, danışmanlık ve editörlük.

Tablo 3.5. 2000 Yılı Yayınları (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006)

Fakülteler	Uluslararası Yayınlar ve Faaliyetler	Ulusal Yayınlar ve Faaliyetler	Öğretim Elemanı Başına Düşen Uluslararası Yayın	Öğretim Elemanı Başına Düşen Ulusal Yayın.
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	79	410	0.88	5.15
Eğitim Fakültesi	37	450	1.09	13.24
Güzel Sanatlar Fakültesi	3	23	0.21	1.64
İlahiyat Fakültesi	4	72	0.40	8.00
Tıp Fakültesi	145	490	0.41	1.39
Diş Hekimliği Fakültesi	10	27	0.90	2.45
Fen-Edebiyat Fakültesi	62	322	0.62	3.25
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	65	92	0.59	0.84
Ziraat Fakültesi	210	748	1.35	4.79
Su Ürünleri Fakültesi	11	34	0.61	1.89
TOPLAM	626	2668	0.78	3.34

Tablo 3.6. 2005 Yılı Yayınları (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006)

Fakülteler	Uluslararası Yayınlar ve Faaliyetler	Ulusal Yayınlar ve Faaliyetler	Öğretim Elemanı Başına Düşen Uluslararası Yayın	Öğretim Elemanı Başına Düşen Ulusal Yayın
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	139	424	2.89	8.83
Eğitim Fakültesi	72	420	1.07	6.27
Güzel Sanatlar Fakültesi	12	30	0.85	2.14
İlahiyat Fakültesi	4	233	0.21	12.26
Tıp Fakültesi	268	838	0.76	2.38
Diş Hekimliği Fakültesi	63	101	5.73	9.18
Fen-Edebiyat Fakültesi	67	271	0.67	2.73
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	112	115	1.02	1.05
Ziraat Fakültesi	294	761	1.88	4.88
Su Ürünleri Fakültesi	33	60	1.38	2.50
TOPLAM	976	2809	0.97	2.82

Tablo 3.7. 2004 Yılında İndekse Giren Yayınlar (ASCI, SSCI, SCI) (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006)

Fakülteler	ASCI, SSCI, SCI	Öğretim Elemanı Başına Düşen Yayın
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1	0.02
Eğitim Fakültesi	5	0.08
Güzel Sanatlar Fakültesi	1	0.25
İlahiyat Fakültesi	0	0.00
Tıp Fakültesi	134	0.48
Diş Hekimliği Fakültesi	10	1.11
Fen-Edebiyat Fakültesi	64	0.68
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	75	0.85
Ziraat Fakültesi	52	0.33
Su Ürünleri Fakültesi	14	0.64
TOPLAM	356	0.47

Tablo 3.8.'de genel bütçeden araştırmalara ayrılan pay görülmektedir. Bu tabloda üniversite dışı kaynaklarca desteklenen projeler gösterilmemiştir.

Tablo 3.8. Araştırma Bütçesi (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006)

	2002 (000 TL)	2003 (000 TL)	2004 (000 TL)
Üniversite Bütçesi	96.014.200	131.899.500	154.963.200
Araştırma Bütçesi	1.851.604	11.808.292	6.111.377
Üniversite Bütçesindeki payı	% 2	% 9	% 4

Üniversitenin finansmanı ise, eğitim ve araştırma faaliyetleri için kullandığı bütçenin ana kaynağını devletten aldığı bütçeden sağlamaktadır. Sınırlı sayıdaki fakültelerin döner sermayesi de bu araştırma bütçesine katkı vermektedir. Aşağıda 2002-2005 dönemlerinde Ç.Ü.'nin bütçesi verilmektedir.

Tablo 3.9. Ç.Ü. Yıllık Bütçe (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006)

Fakülteler	2002 (ABD Doları)	2003 (ABD Doları)	2004 (ABD Doları)	2005 (ABD Doları)
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	844.999	1.149.039	1.596.751	1.868.094
Eğitim Fakültesi	1.309.749	1.701.603	2.072.350	2.393.748
Güzel Sanatlar Fakültesi	180.371	225.882	369.288	394.424
İlahiyat Fakültesi	293.973	429.809	586.804	780.762
Tıp Fakültesi	6.291.024	9.170.358	11.470.102	14.538.931
Diş Hekimliği Fakültesi	169.341	282.436	800.824	886.628
Fen-Edebiyat Fakültesi	1.289.973	2.105.130	2.946.262	3.164.217
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	1.553.298	2.237.533	2.589.213	3.128.193
Ziraat Fakültesi	3.173.430	4.383.249	5.612.969	5.331.530
Su Ürünleri Fakültesi	346.025	513.641	782.429	831.489
TOPLAM	51.387.563	65.559.108	79.555.707	103.186.273
TOPLAM (TL)	66.839.746	87.757.787	108.382.700	136.504.290

Üniversite Yıllık bütçesinden görüldüğü gibi genel kaynaklar 2005-2006 yılında %106 artmıştır. Her fakültenin yüzde olarak oranı aşağıda sunulmaya çalışılmıştır.

Tablo 3.10. ÇÜ Yıllık bütçesi (% Amerikan Doları) (Ç.Ü.Öz Değerlendirme Raporu Ocak 2006)

Fakülteler	2002	2003	2004	2005
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	14	13	15	14
Eğitim Fakültesi	20	19	19	18
Güzel Sanatlar Fakültesi	02	03	03	03
İlahiyat Fakültesi	05	05	05	06
Tıp Fakültesi	95	104	106	107
Diş Hekimliği Fakültesi	03	03	07	06
Fen-Edebiyat Fakültesi	22	24	27	23
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	24	25	24	23
Ziraat Fakültesi	47	50	52	39
Su Ürünleri Fakültesi	05	06	07	06
Rektörlük	763	747	734	756
Toplam	1000	1000	1000	1000

Gelişim Plan’larının bir ayağı ise plan bölgesinin çevresi ile ilişkileri ve ülke bazında ki gelişmişlik seviyesi belirlenmesidir. Çukurova Üniversitesi Gelişim Plan’ın çerçevesinde Çukurova Üniversitesi’nin Yüksek Öğretim Kurumu’nun (YÖK.), 2006 yılında tüm üniversitelerdeki doktora, tıpta uzmanlık, yüksek lisans, lisans ve ön lisans programlarındaki öğrenci sayıları “EK A” verilerek, “ Sonuçlar Öneriler” kısmında da gelişmişlik seviyesi yorumlanmaya çalışılmaktadır.

Çukurova Üniversitesi, Çukurova’nın merkezi olan Adana ilinde kurulmuştur. Mersin Üniversitesi (Mersin), Akdeniz Üniversitesi (Antalya), Gaziantep Üniversitesi (Gaziantep), Mustafa Kemal Üniversitesi (Hatay), Sütçü İmam Üniversitesi’lerinden (Kahramanmaraş) oluşan komşu üniversitelerle beraber, köklü ve önemli bilimsel çalışmalara imza atarak Akdeniz Bölgesi’nin kalkınmasında büyük öneme sahiptir.

3.1.3. Çevre Üniversiteler

Çukurova Üniversitesi, Akdeniz Bölgesinde ülkemiz 6. büyük kenti olan Adana ilinde, 1973 yılında kurulmuş bölgenin en eski ve köklü üniversitesidir. Çevre illerde ise; Mersin Üniversitesi (Mersin), Akdeniz Üniversitesi (Antalya), Gaziantep Üniversitesi (Gaziantep), Mustafa Kemal Üniversitesi (Hatay), Sütçü İmam Üniversitesi (Kahramanmaraş), bulunmaktadır. Bu bölümde çevre üniversitelerle ilgili genel bilgiler verilmektedir.

3.1.3.1. Mersin Üniversitesi

Mersin Üniversitesi, 10 Kasım 1992 tarihinde faaliyete geçmiştir.1993-1994 eğitim-öğretim yılında Fen-Edebiyat Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Mersin Meslek Yüksekokulu, Gülnar Meslek Yüksekokulu, Mut Meslek Yüksekokulu, Tarsus Meslek Yüksekokulu ile lisansüstü programlarını yürütecek Sosyal Bilimler ve Fen Bilimleri Enstitüleri'ne öğrenci alarak eğitim-öğretime başlamıştır.

1995-1996 eğitim-öğretim yılında Su Ürünleri Fakültesi, 1998-1999 eğitim-öğretim yılında Tıp Fakültesi faaliyete geçmiştir. 15 Mart 1999 tarihinde de Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Merkezi (Hastanesi) hizmete açılmıştır. Mersin Üniversitesi mevcut 6 fakültesine, 1999 yılında Eğitim, Mimarlık Fakültelerini, 2000 yılında Eczacılık Fakültesi'ni, 2001 yılında Tarsus Teknik Eğitim ve İletişim Fakültelerini ekleyerek fakülte sayısını 11'e çıkarmıştır. Devlet Konservatuarı, 1994-1995 eğitim-öğretim yılında orta öğretim düzeyinde öğrenci alarak açılmış; 1997-1998 eğitim-öğretim yılında lisans programına başlamıştır. 1998-1999 eğitim-öğretim yılında Sağlık Yüksekokulu, 1999-2000 eğitim-öğretim yılında Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 2002-2003 eğitim-öğretim yılında Takı Teknolojisi ve Tasarımı Yüksekokulu öğretime başlamıştır. Rektörlük Yabancı Diller Bölüm

Başkanlığı 2003-2004 eğitim-öğretim yılında Yabancı Diller Yüksekokulu'na dönüştürülmüş, 27 Haziran 2005 tarihinde Erdemli Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, 9 Aralık 2005 tarihinde Tarsus Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu ve 30 Eylül 2006 tarihinde ise Silifke Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksek Okulu'nun kurulması ile Yüksekokul sayısı 9'a çıkmıştır. Kuruluşunda 4 meslek yüksekokulu bulunan üniversite bugün itibarıyla 11 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Bunlar; Anamur, Aydıncık, Erdemli, Gülnar, Mut, Silifke, Tarsus, Mersin, Sağlık Hizmetleri, Sosyal Bilimler ve Teknik Bilimler meslek yüksekokullarıdır.

Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler ve Fen Bilimleri Enstitüleri'nin yanı sıra, Sağlık Bilimleri Enstitüsü 1999-2000 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında faaliyete geçerek lisansüstü ve doktora düzeyinde eğitime başlamış ve araştırma merkezi sayısı, son olarak İleri Teknoloji Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin de açılmasıyla 14'e yükselmiştir (www.mersin.edu.tr/genelbilgi.htm 2007).

Tablo 3.11. Mersin Üniversitesi'nin 2006 Yılındaki Lisansüstü Öğrenci Sayıları

Enstitüler	Y.Lisans	Doktora	Toplam
Fen Bilimleri	266	53	319
Sosyal Bilimler	344	22	366
Sağlık Bilimleri	114	32	146
Genel Toplam	724	107	831

Tablo 3.12. Mersin Üniversitesi'nin 2006 Yılındaki Öğrenci Sayıları

	2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılı Öğrenci Sayıları
Fakülteler Toplamı	9710
Yüksekokul Toplamı	1877
Meslek Yüksekokulu Toplamı	10488
Genel Toplam	31199

3.1.3.2. Akdeniz Üniversitesi

1982 yılında Antalya, Burdur ve Isparta illerindeki yükseköğretim kurumlarını da kapsayacak şekilde kurulmuş; 1992 yılında Antalya dışındaki birimlerini Süleyman Demirel Üniversitesi'ne devretmiştir. Aynı yıl Akdeniz Üniversitesi'nde var olan 3 fakülteye 6 fakülte daha eklenerek fakülte sayısı 9'a yükseltilmiştir. Daha sonra farklı tarihlerde kurulan fakültelerle birlikte fakülte sayısı 13'ye çıkmıştır (www.akdeniz.edu.tr/tanitim/genel 2007).

Tablo 3.13. Akdeniz Üniversitesi'nin 2005 Yılındaki Öğrenci Sayıları

	2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılı Öğrenci Sayıları
Fakülteler Toplamı	4786
Yüksekokul Toplamı	1413
Meslek Yüksekokulu Toplamı	6038
Genel Toplam	12237

Tablo 3.14. Akdeniz Üniversitesi'nin 2005 Yılındaki Lisansüstü Öğrenci Sayıları

Enstitüler	Y.Lisans	Doktora	Toplam
Fen Bilimleri	226	120	346
Sosyal Bilimler	558	84	642
Sağlık Bilimleri	47	44	91
Tus	0	243	243
Genel Toplam	831	491	1322

3.1.3.3. Gaziantep Üniversitesi

Gaziantep`de yüksek öğretim 1973 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne bağlı Makine Mühendisliği Bölümü ile başlamış ve 1987 yılında ise üniversite tüzel kişiliğini kazanmıştır.

- 7 Fakülte
- 3 Enstitü
- 4 Yüksekokul
- 7 Meslek Yüksekokulu
- 12 Araştırma Uygulama Merkezi

Adıyaman Mesleki Teknik Eğitim Fakültesi ile Yabancı Diller Yüksekokulu'nun ayrıca Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi ve Oğuzeli'nde birer Meslek Yüksekokulu'nun kurulması çalışmaları sürmektedir. Tüm fakülte ve yüksekokullarda öğrenci alınan bölüm ve program sayısı 2002 yılında toplam 104 olmuştur. Mevcut öğretim elemanı sayısı 763 olup, 2002 yılı itibariyle yaklaşık 11.000 öğrenci eğitim görmektedir. Üniversite'nin Mühendislik Fakültesinde, Fen Edebiyat Fakültesinin ise İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim dili İngilizce olup, bu iki birimin yanı sıra Tıp Fakültesi ve Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulunda zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı okutulmaktadır.

Üniversiteye bağlı Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüleri bulunmaktadır. Her üç Enstitü de 1987 yılında kurulmuştur. Fen Bilimleri Enstitüsünde; Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Makine Mühendisliği, Fizik Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Gıda Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Biyoloji ve Matematik Enstitü Anabilim Dalları, Sağlık Bilimleri Enstitüsünde; Mikrobiyoloji, Anatomi, Tıbbi Biyoloji, Farmakoloji, Biyofizik, Fizyoloji, Biyokimya, Histoloji ve Embriyoloji, Beden Eğitimi ve Spor ve Hemşirelik Enstitü Anabilim Dalları, Sosyal Bilimler Enstitüsünde; Eğitim Bilimleri, İngiliz Dili Eğitimi, İktisat, İşletme, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı ve Türk Halk Bilimi Enstitü Anabilim Dalları bulunmaktadır.

Gaziantep Üniversitesi bünyesinde kurulmuş olan Araştırma Merkezleri şunlardır: Bilgisayar Araştırma ve Uygulama Merkezi (BİLAMER), Gaziantep Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (GÜKAMER), Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi, Yabancı Diller Araştırma ve Uygulama Merkezi (YADİMER), Gaziantep Üniversitesi Çevre Araştırma Merkezi (GÜÇAMER), Gaziantep Üniversitesi Gaziantep El Sanatlarını Koruma ve Geliştirme Merkezi (GÜGEMER), Gaziantep Üniversitesi Sürekli

Eğitim Merkezi (GÜSEM), Gaziantep Üniversitesi Güneydoğu Anadolu Projesi Araştırma ve Uygulama Merkezi (GAPMER), Gaziantep Üniversitesi Avrupa Birliği Araştırmaları Merkezi (GABAM), Gaziantep Üniversitesi Gaziantep Araştırma ve Uygulama Merkezi (GAMER), Gaziantep Üniversitesi Sanayi-Teknoloji Araştırma ve Geliştirme Merkezi (GÜSAM) ve Halep Üniversitesi bünyesinde 1999 yılında kurulan Türkçe Öğretim Merkezi (TÜDÖM) (www.gantep.edu.tr/genelbilgi.htm 2007).

3.1.3.4. Mustafa Kemal Üniversitesi

1992 yılında faaliyete geçmiş olan Mustafa Kemal Üniversitesi kurulduğunda bir yüksekokul ve iki meslek yüksekokulundan ibaret üç birimden oluşmuş olup, üniversite 14 yılda 30 birimli eğitim-öğretim ve bilim kurumu haline gelmiştir. Bu kurumlar;

- 9 Fakülte
- 3 Enstitü
- 4 Yüksekokul
- 7 Meslek Yüksekokulu
- 7 Araştırma Uygulama Merkezi

aktif durumda olup, 1 fakülte, 1 yüksekokul ve 1 meslek yüksekokul henüz faaliyete geçmemiştir. 2006-2007 öğretim yılı itibarıyla Mustafa Kemal Üniversitesi'nde 708 akademik, 575 idari personel olmak üzere toplam 1283 personel ve 14430 öğrenci bulunmaktadır (www.mku.edu.tr/genel/targel.htm 2007).

3.1.3.5. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Ziraat Fakültesi, 1992-1993 öğretim yılında (daha önce Gaziantep Üniversitesine bağlı olan) Tarla Bitkileri ve Kahramanmaraş Meslek Yüksekokulu'nun Elektrik İklimlendirme-Soğutma, İnşaat, İşletmecilik, Makine, Otomotiv (motor), Muhasebe, Pazarlama, Tekstil Bölümleri ile eğitim-öğretime başlamıştır. Üniversitenin akademik yapısı, Ziraat, eskilere ilave olarak Fen-

Edebiyat, İktisadi ve İdari Bilimler, Orman Fakülteleri, K.Maraş Meslek Yüksekokulu, Fen, Sağlık ve Sosyal Bilimleri Enstitüleri olarak belirlenmiştir. Daha önce İnönü Üniversitesi'ne bağlı olan Elbistan Meslek Yüksekokulu Üniversitemize bağlanmıştır. Yine 1997-1998 öğretim yılında; Kahramanmaraş Merkezinde eski Sağlık Lisesi binası bünyesinde Yüksek Öğrenim Kurulunun onayı ile 4 yıllık Sağlık Yüksekokulu kurulmuş ve aynı yıl öğrenci alınarak eğitim-öğretime başlanmıştır.

- 7 Fakülte
- 2 Enstitü
- 12 Yüksekokul

Fen Bilimleri Enstitüsünde 16 Bölüm, Sosyal Bilimler Enstitüsünde 9 bölüm ve Rektörlüğe bağlı 6 bölüm olmak üzere toplam 145 adet bölüm ve program bulunmaktadır. Tüm akademik birimlerimizde 27 profesör, 23 doçent, 133 yardımcı doçent, 216 öğretim görevlisi, 66 okutman, 177 araştırma görevlisi, 20 uzman, olmak üzere toplam 662 akademik personel bulunmaktadır (www.ksu.edu.tr/genelbilgi.htm 2007).

Tablo 3.15. Ç.Ü. ve Çevre Üniversitelerin Karşılaştırılması, 2006-2007 Öğretim Yılı

Üniversiteler	Öğretim Üyesi sayıları *	Öğrenci Sayıları	Fakülte Sayıları	Yüksek Okul Sayıları	Meslek Yüksek Okul Sayıları	Makale Sayıları (SCI+SSCI+AHCI)
Çukurova Üniversitesi (1973)	1847	32700	12	3	9	426
Akdeniz Üniversitesi (1982)	1578	28532	13	10	6	376
Gaziantep Üniversitesi (1987)	980	20229	8	4	7	173
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (1992)	736	21123	7	12	8	173
Mersin Üniversitesi (1992)	1050	31199	11	5	11	294
Mustafa Kemal Üniversitesi (1992)	665	20247	9	4	7	180

(Öğretim Üyesi sayıları *: Prof., Doç., Yrd. Doç., Öğr. Grv., Okutman, Uzman, Arş.Grv. olmak üzere genel toplamdır.)

3.2. METOD

3.2.1. Coğrafi Bilgi Sistemleri (Geographic Information Systems, GIS)

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), bazı araştırmacılara göre konumsal bilgi sistemlerin tümünü içeren ve coğrafi bilgiyi irdeleyen bir bilimsel kavram, bazılarına göre; konumsal bilgileri dijital yapıya kavuşturan bilgisayar tabanlı bir araç, bazılarına göre de; organizasyona yardımcı olan bir veri tabanı yönetim sistemi olarak nitelendirilmektedir. Buna göre en genel haliyle CBS tanımı şöyledir; Coğrafi Bilgi Sistemleri, konuma dayalı gözlemlerle elde edilen grafik ve grafik-olmayan bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi ve kullanıcıya sunulması işlevlerini bütünlük içerisinde gerçekleştiren bir bilgi sistemidir.

CBS'nin beş temel bileşeni vardır. Bunlar;

a) Donanım (hardware) : CBS'nin işlemlerini mümkün kılan bilgisayar ve buna bağlı yan ürünlerin bütünü donanım olarak adlandırılır. Bütün sistem içerisinde en önemli araç olarak gözüken bilgisayar yanında yan donanımlara da ihtiyaç vardır. Örneğin, yazıcı (printer), çizici (plotter), tarayıcı (scanner), sayısallaştırıcı (digitizer), veri kayıt üniteleri (data collector) gibi cihazlar bilgi teknolojisi araçları olarak CBS için önemli sayılabilecek donanımlardır. Bugün bir çok CBS yazılımı farklı donanımlar üzerinde çalışmaktadır. Merkezileştirilmiş bilgisayar sistemlerinden masaüstü bilgisayarlara, kişisel bilgisayarlardan ağ (network) donanımlı bilgisayar sistemlerine kadar çok değişik donanımlar mevcuttur.

b) Yazılım (software) : Diğer bir deyişle bilgisayarda koşabilen program, coğrafi bilgileri depolamak, analiz etmek ve görüntülemek gibi ihtiyaç ve fonksiyonları kullanıcıya sağlamak üzere, yüksek düzeyli programlama dilleriyle gerçekleştirilen algoritmalarlardır. Yazılımların pek çoğunun ticari amaçlı firmalarca geliştirilip üretilmesi yanında üniversite ve benzeri araştırma kurumlarınca da eğitim ve araştırmaya yönelik geliştirilmiş yazılımlar da mevcuttur. Dünyadaki CBS pazarının önemli bir kısmı yazılım geliştiren firmaların elindedir. Bu bakımdan

günümüzde CBS bu tür yazılımlarla neredeyse özdeşleşmiş durumdadır. En popüler CBS yazılımları olarak Arc/Info, Intergraph, MapInfo, SmallWorld, Genesis, Idrisi, Grass vb. verilebilir. Coğrafi bilgi sistemine yönelik bir yazılımda olması gereken temel unsurlardan bazıları şunlardır;

1. Coğrafik veri/bilgi girişi ve işlemi için gerekli araçları bulundurması,
2. Bir veri tabanı yönetim sistemine sahip olmak,
3. Konumsal sorgulama, analiz ve görüntülemeyi desteklemeli,
4. Ek donanımlar ile olan bağlantılar için ara-yüz desteği olmalıdır.

c) Veri (data) : CBS'nin en önemli bileşenlerinde biri de “veri”dir. Grafik yapıdaki coğrafik veriler ile tanımlayıcı nitelikteki öznitelik veya tablo verileri gerekli kaynaklardan toplanabileceği gibi, piyasada bulunan hazır haldeki veriler de satın alınabilir. CBS konumsal veriyi diğer veri kaynaklarıyla birleştirebilir. Böylece birçok kurum ve kuruluşa ait veriler organize edilerek konumsal veriler bütünleştirilmektedir. Veri, uzmanlarca CBS için temel öge olarak kabul edilirken, elde edilmesi en zor bileşen olarak ta görülmektedir. Veri kaynaklarının dağınıklığı, çokluğu ve farklı yapılarda olmaları, bu verilerin toplanması için büyük zaman ve maliyet gerektirmektedir. Nitekim CBS'ye yönelik kurulması tasarlanan bir sistem için harcanacak zaman ve maliyetin yaklaşık %50 den fazlası veri toplamak için gerekmektedir.

d) İnsanlar (people) : CBS teknolojisi insanlar olmadan sınırlı bir yapıda olurdu. Çünkü insanlar gerçek dünyadaki problemleri uygulamak üzere gerekli sistemleri yönetir ve gelişme planları hazırlar. CBS kullanıcıları, sistemleri tasarlayan ve koruyan uzman teknisyenlerden günlük işlerindeki performanslarını artırmak için bu sistemleri kullanan kişilerden oluşan geniş bir kitledir. Dolayısıyla coğrafi bilgi sistemlerinde insanların istekleri ve yine insanların bu istekleri karşılamaları gibi bir süreç yaşanır. CBS'nin gelişmesi mutlak suretle insanların yani kullanıcıların ona sahip çıkmalarına ve konuma bağlı her türlü analiz için CBS'yi kullanabilme yeteneklerini artırmaya ve değişik disiplinlere yine CBS'nin avantajlarını tanıtmakla mümkün olabilecektir.

e) Yöntemler : Başarılı bir CBS, çok iyi tasarlanmış plan ve iş kurallarına göre işler. Bu tür işlevler her kuruma özgü model ve uygulamalar şeklindedir.

CBS'nin kurumlar içerisindeki birimler veya kurumlar arasındaki konumsal bilgi akışının verimli bir şekilde sağlanabilmesi için gerekli kuralların yani metotların geliştirilerek uygulanıyor olması gerekir. Konuma dayalı verilerin elde edilerek kullanıcı talebine göre üretilmesi ve sunulması mutlaka belli standartlar yani kurallar çerçevesinde gerçekleşir. Genellikle standartların tespiti şeklinde olan bu uygulamalar bir bakıma kurumun yapısal organizasyonu ile doğrudan ilgilidir. Bu amaçla yasal düzenlemelere gidilerek gerekli yönetmelikler hazırlanarak ilkeler tespit edilir.

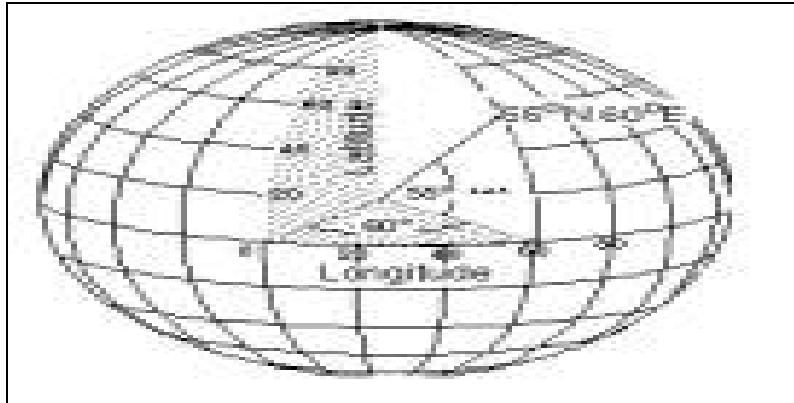
Şekil 3.1. Coğrafi Bilgi Sistemleri Sistem Şeması

CBS, bir seri alt sistemlerden oluşmuş büyük bir sistem olarak düşünülebilir. Bu alt sistemler sırasıyla aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Çeşitli kaynaklardan mekansal verileri toplayıp ön işleme tabi tutan veri girme alt sistemi. Bu sistem ayrıca değişik tipteki alansal verilerin dönüşümünden de geniş çapta sorumludur.
- Mekansal verilerin düzeltilmesi, güncelleştirilmesi ve düzenlenmesini organize eden veri depolama ve geri getirme alt sistemi.
- Data üzerinde toplama, dağıtma, parametre tahminleri, kısıtlamalar ve modelleme fonksiyonlarını yerine getiren veri işleme ve analiz alt sistemi.
- Bütün veya bir kısım veriyi tablo, grafik veya harita formunda gösteren tebliğ alt sistemi.

CBS yeryüzüne ait bilgileri, coğrafik anlamda birbiriyle ilişkilendirilmiş tematik harita katmanları gibi kabul ederek saklar. Bu basit ancak konumsal bilgilerin değerlendirilmesi açısından son derece güçlü bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, örneğin, dağıtım görevi üstlenmiş taşıma araçlarının optimum yük dağıtımından, planlamaya dayalı uygulamalara ait detay kayıtlarına, atmosferdeki değişimlerin modellenmesine kadar birçok gerçek dünya probleminin çözümüne imkan sağlar.

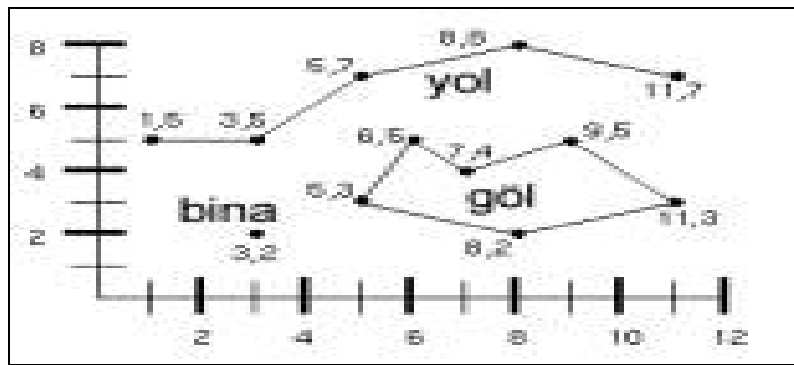
Coğrafik referanslar : Coğrafik bilgiler, enlem-boylam şeklindeki coğrafi koordinat ya da ulusal koordinatlar gibi kesin değerleri veya adres, bölge ismi, yol ismi gibi tanımlanan referans bilgileri içerirler. Bu coğrafik referanslar objelerin konumlandırılmasına yani koordinatı bilinen bir pozisyona yerleştirilmelerine imkan sağlar. Böylece ticari bölgeler, araziler, orman alanları, yeryüzü kabuk hareketleri ve yüzey şekillerinin analizleri konuma bağlı olarak belirlenir. Coğrafik referans konumu belirlerken, konum verisi yani koordinat bilgisi seçilecek veri modeline bağlı olarak ifade edilir. Bu ifade şekli CBS’de iki farklı konumsal veri modeli biçimindedir. Bunlar “vektörel (vector)” ve “hüresel (raster)” veri modelleridir.

Şekil 3.2. Coğrafik Referanslar

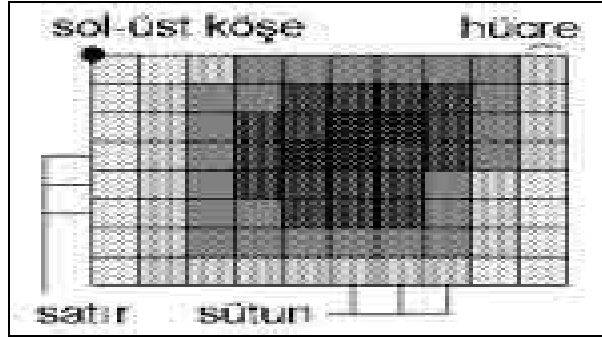
Vektörel veri modelleri : Vektörel veri modelinde, nokta, çizgi ve poligonlar (x,y) koordinat değerleriyle kodlanarak depolanırlar. Nokta özelliği gösteren bir elektrik direği tek bir (x,y) koordinatı ile tanımlanırken, çizgi özelliği gösteren bir yol veya akarsu şeklindeki coğrafik varlık birbirini izleyen bir dizi (x,y)

koordinat serisi şeklinde saklanır. Poligon özelliğine sahip coğrafik varlıklar, örneğin imar adası, bina, orman alanı, parsel veya göl, kapalı şekiller olarak, başlangıç ve bitişinde aynı koordinat olan (x,y) dizi koordinatlar ile depolanır. Vektörel model coğrafik varlıkların kesin konumlarını tanımlamada son derece yararlı bir modeldir. Ancak, süreklilik özelliği gösteren coğrafik varlıkların, örneğin toprak yapısı, bitki örtüsü, jeolojik yapı ve yüzey özelliklerindeki değişimlerin ifadesinde daha az kullanışlı bir model olarak bilinir.

Şekil 3.3. Vektörel Veri Modelleri

Raster (hücresel) veri modelleri : Hücresel ya da diğer bir deyişle raster veri modeli daha çok süreklilik özelliğine sahip coğrafik varlıkların ifadesinde kullanılmaktadır. Raster görüntü, birbirine komşu grid yapıdaki aynı boyutlu hücrelerin bir araya gelmesiyle oluşur. Hücrelerin her biri piksel (pixel) olarak ta bilinir. Fotoğraf görüntüsü özelliğine sahip raster modeller, genellikle fotoğraf ya da haritaların taranması (scanning) ile elde edilirler. Vektör ve raster veri modellerinden biri genelde CBS uygulama biçimine göre tercih edilerek kullanılır. Ancak günümüzde her iki model aynı anda da kullanılabilir. Bu tür bir kullanım şekli CBS’de hybrid (melez) veri modeli olarak bilinmektedir.

Şekil 3.4. Raster (Hücre) Veri Modelleri

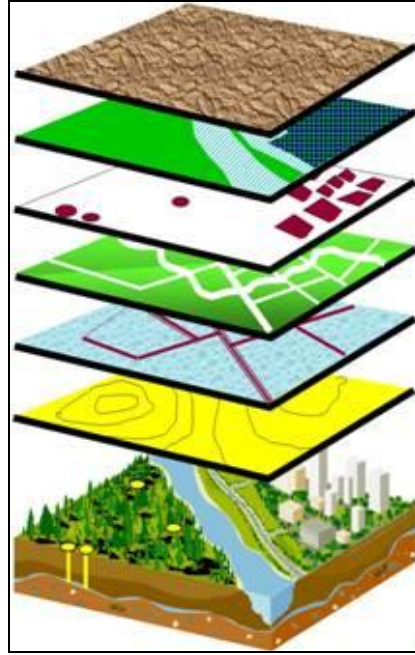
Coğrafi bilgi sistemlerinin sağlıklı bir şekilde çalışması aşağıdaki 4 temel işlevlerin yerine getirilmesine bağlıdır. Bunlar;

1. Veri toplama : Coğrafi veriler toplanarak, CBS’de kullanılmadan önce mutlaka sayısal yani dijital formata dönüştürülmelidir. Verilerin kağıt ya da harita ortamından bilgisayar ortamına dönüştürülmesi işlemi sayısallaştırma (digitizing) olarak bilinir. Modern CBS teknolojisinde bu tür işlemler büyük boyutlu projelerde tarama tekniği kullanılarak otomatik araçlarla gerçekleşir. Küçük boyutlu projelerde daha çok masa tipi sayısallaştırıcılar kullanılarak elle sayısallaştırma yapılabilir. Bugün birçok coğrafi veri CBS’ne uyumlu formatta hazır halde piyasada mevcuttur. Bunlar üretici firmalardan sağlanarak doğrudan kurulacak sisteme aktarılabilir.

2. Veri yönetimi : Küçük boyutlu CBS projelerinde coğrafi bilgilerin sınırlı boyuttaki basit dosyalarda saklanması mümkündür. Ancak, veri hacimlerinin geniş ve kapsamlı olması, bunun yanında birden çok veri gruplarının kullanılması durumunda Veri Tabanı Yönetim Sistemleri (Data Base Management Systems) verilerin saklanması, organize edilmesi ve yönetilmesine yardımcı olur. Veri tabanı yönetim sistemleri bir bilgisayar yazılımı olup veri tabanlarını yönetir veya birleştirir. Bir çok yapıda tasarlanmış veri tabanı yönetim sistemi vardır, ancak CBS için en kullanışlı ilişkisel (relational) veri tabanı sistemidir. Bu sistem tasarımında veriler tablo bilgilerinin elde edilişindeki düşünce yapısına uygun olarak bilgisayar belleğinde saklanır. Farklı bilgiler içeren tabloların birbiriyle ilişkilendirilmesinde bu tablolardaki ortak sütunlar kullanılır. Bu yaklaşım basit fakat esnek bir tasarım olup, geniş çapta CBS uygulamalarında kullanılmaktadır.

3. Veri işlem : Bazı durumlarda özel CBS projeleri için veri çeşitlerinin birbirine dönüşümü veya irdelenmesi istenebilir. Verilerin sisteme uyumlu olması bunu gerektirebilir. Örneğin, konumsal bilgiler farklı ölçeklerde mevcut olabilir (yol verileri 1/100.000, nüfus dağılım verileri 1/10.000, bina verileri 1/1.000 gibi). Tüm bu bilgiler birleştirilmeden önce aynı ölçeğe dönüştürülmelidir. Bu dönüşüm görüntü amacıyla geçici olabileceği gibi bir analiz işlemi için sürekli ve kalıcı da olabilir. CBS, gerek bilgisayar ortamında obje üzerine imlecin (mouse) tıklanması ile basit sorgulama kapasitesine, gerekse çok yönlü konumsal analiz araçlarıyla (tools) yönetici ve araştırmacılara istenen süreçte bilgi sunar. CBS teknolojisi artık coğrafik verileri istatistiksel grafikler ve “eğer olur ise..” (if conditions) şeklindeki mantık sorgulamaları ve senaryolar şeklinde irdeleme aşamasına gelmiştir. CBS teknolojisi konumsal verilerin sorgulanması ve analizinde, yazılımlar sayesinde, birçok veri her türlü geometrik ve mantıksal işleme tabi tutulabilir. Eğer fonksiyonel coğrafik veriye sahip CBS mevcut ise, başlangıçta şu basit sorgulamalar yapılabilir;

4. Veri sunumu : Görsel işlemler yine CBS için önemli bir işlevdir. Birçok coğrafik işlemin sonunda yapılanlar harita veya grafik gösterimlerle görsel hale getirilir. Haritalar coğrafik bilgiler ile kullanıcı arasındaki en iyi iletişimi sağlayan araçlardır. Kartoğrafların uzun yıllardır harita üretmesine karşın, CBS kartoğrafya biliminin hızlı gelişmesine de katkıda bulunan yeni ve daha etkili araçları sunmaktadır. Haritalar, yazılı raporlarla, üç boyutlu gösterimlerle, fotoğraf görüntüleri ve çok-ortamlı (multimedia) ve diğer çıktı çeşitleriyle birleştirebilmektedir.

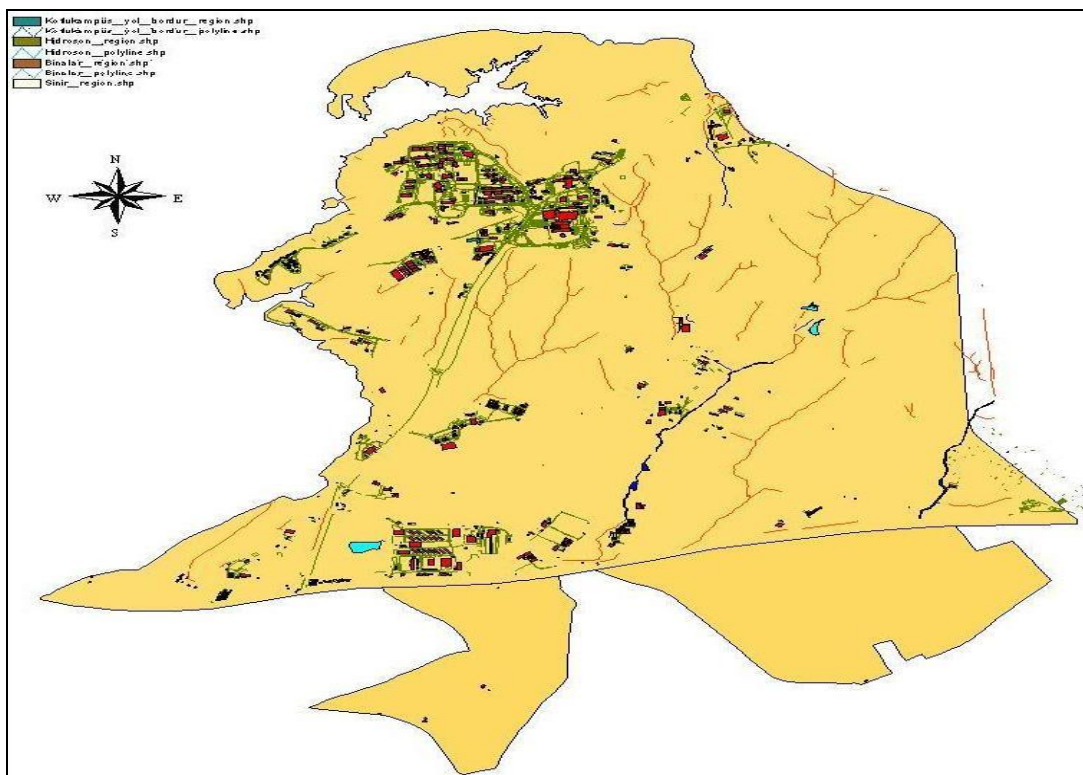

Şekil 3.5. Coğrafi Bilgi Sistemleri Oluşum Şeması

Yazılım (software) olarak ise, MapInfo Professional 7.5 SCP kullanıldı. Bu yazılım özellikleri şunlardır. Kompleks data ve coğrafi analizi, kolay öğrenilebilir, hızlı ve çok düşük maliyetli bir coğrafi bilgi sistemi yazılımıdır. MapInfo ile yapabilecekler ise veri üretim ve sorgulama, suç analizi, tüketim analizi , rota ve trafik planlama,işyerleri, büyük merkezler veya servisler için lokasyon seçimi, bilginizi lokasyon tanımlı hale getirme ve karar verme mekanizması kurma, nesne yaratma ve düzenleme araçları, yeni jeolojik alan tarama tipleri, paketlenabilir çalışma sayfası (workspace) desteği, ölçek ayarlı çıktı alma desteği, menü'leri tamamen kendi isteğinize göre düzenleyebilme,yazılmış ek uygulamaları menülere ekleyebilme, artık CAD programları gibi data oluşturmak ve yeni düzenleme araçları ile grafik objelerini döndürme, kaydırma, kesme, uzatma gibi işlemleri kolaylıkla yapılmenin yanında bir objeyi düzenlerken zoom seviyesini değiştirebilir olması MapInfo Professional yazılımını diğer yazılımlardan ayıran temel özellikleridir.

3.1.2. Gelişim Planı Bölgesinin Coğrafi Bilgi Sistemleri (Geographic Information Systems, GIS) Ortamına Aktarılması

Bu bölümde üniversitenin mevcut durumu için ilk olarak Çukurova Üniversitesi'nin Adana il sınırı içerisindeki yeri UTM (WGS 84) Northern Hemisphere Zone 36 koordinatları göre; $X = 709.000$ m $Y = 4.104.100$ m (rektörlük binası baz alınarak) verilmiştir.

Harita 3.2. Çukurova Üniversitesi Yerleşkesi Sınırları

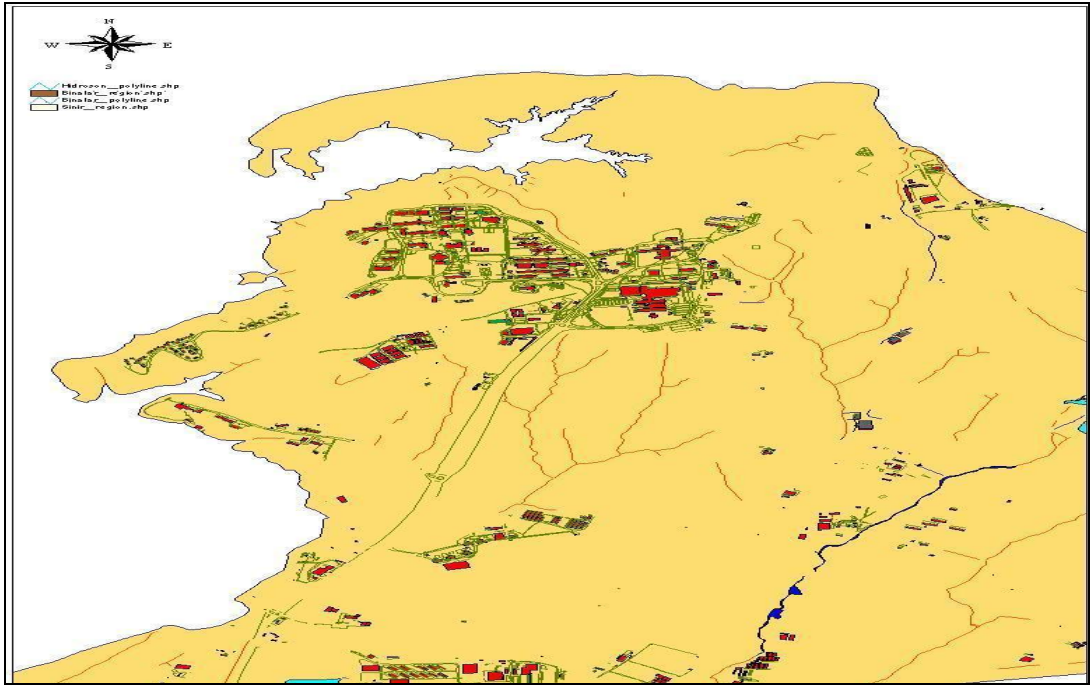
Kampusun hali hazır 1/1000 Ölçekli İmar Paftaları, Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı İmar Daire Başkanlığı'ndan on pafta'dan oluşan hücresel (raster) veriler ve NetCad (*.ncz) formatındaki vektörel veriler alınarak sayısallaştırılmıştır. Bu veriler ise; binalar, yollar, eş yükselti eğrileri, (1, 2, 5 ve 10 m olmak üzere) tahdit sınırı, alt yapı şebekeleri gibi yaklaşık 138 ayrı katmandan oluşmaktadır.

Harita 3.3. Çukurova Üniversitesi Quickbird Uydu Görüntüsü (Ağustos 2006)

Daha sonra sayısal verilerin CBS ortamında açıldığında veri katmanları arasında projeksiyon ve koordinat sorunlarının olduğu görüldü. Bu sorunların çözümü ve veri analizlerinin diğer programlara nazaran daha kolay yapılması nedeniyle Coğrafik Bilgi Sistemi programlarından biri olan MapInfo Professional 7.5 SCP ile, formatına (*.tab) çevirmiştir. Daha sonra katmanlardaki veriler projeksiyon sistemi ise; Turkish Coordinate Systems (GK 3 Degree = 1 - ED50) projeksiyonunda sayısallaştırıldığı birbiriyle çakışma sorunları karşılaşıldı. Verilerin güncelliği kontrol etmek için toprak bölümünün 2004 yılı Ağustos ayında çekilmiş UTM WGS 84, (Northern Hemisphere Zone 36) projeksiyonlu QuickBird uydu görüntüsüyle çakışmamaktaydı. Aynı topografik özelliğe sahip katmanları binalar, tahdit sınırları, semboller, hidroloji ve yollar başlıkları altında, MapInfo programı kullanılarak tüm katmanların projeksiyonlarını UTM WGS 84 (Northern Hemisphere Zone 36) çevirerek birleştirilmiştir. Koordinatların tam olarak çakışabilmesi içinse MapInfo Professional programının tools menüsünden “ Register Vector “ kullanılmıştır.

Bu tools özelliği gereği, sayısal veriler üzerinde daha önceden belirlediğimiz bilinen üç nirengi noktası kullanılarak tüm katmanlar birbiri üzerine mükemmel çakışması sağlanmıştır. Veri tabanı tasarımı içinse ana katmanlardaki her bir obje ayrı bir ID numarası verilip obje adları girilmiştir.

Harita 3.4. Çukurova Üniversitesi Sınır, Binalar ve Yolların Sayısal Verileri

Son olarak kampusun 3D görüntüsünü elde etmek içinse ArcScene programı kullanıldı. Program gereği ilgili katmanlar “ shape file “ (*.shp) formatına çevrilerek, eş yükselti eğrilerinin TIN modellenmesi yapılmıştır. Aşağıda görüldüğü gibi en son olarak; eş yükselti eğrilerinin TIN modeli, (% 100 transparan) 2004 Ağustos QuickBird uydusunun görüntüsü, binalar, yollar (kaldırım bodurleri) ve hidroloji (kuru, sulu dereler, gölet ve su depoları) katmanları da üst üste çakıştırılmıştır.

Böylece plan bölgesi ve çevresinin hemen hemen tüm coğrafik özellikler pilot bir veri tabanı ile birlikte Coğrafik Bilgi Sistemleri (CBS) ortamına aktarılması sağlanmıştır. Çukurova Üniversitesi ve Çevresinin Gelişim Planı; mevcut durum analizi de yapılmıştır.

Harita 3.5. Çukurova Üniversitesi Yerleşmesinin 3D Modeli

3.2.3. Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı Bölgesinin Mevcut Durumu

Çukurova Üniversitesi; önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitim ve öğretim vermektedir. Yaşam boyu öğrenmenin en mükemmel örnekleri yüksek lisans programları ve Tıp Fakültesi tarafından sunulan programlarda görülmektedir. YADİM, İngilizce eğitimi verildiği bir yabancı dil hazırlık okulu olup, lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin ilk yıllarında asıl programları için yetiştirmede görev yapmaktadır. Önlisans derecesi 2 yıl, lisans derecesi ise 4 yıl sürmektedir. Liselerin etkinliğini arttırmaya yönelik adımlar atılırken 3 yıllık lisans programlar da göze çarpabilir. Bu Bologna sürecinin bir parçası olarak sadece Çukurova Üniversitesi ile sınırlı değil, aynı zamanda ulusal bir hedef olmuştur. Düzenli yüksek lisans programları 2 yıl sürerken, doktora programları 4 yıl kadar sürmektedir. Son idari değişimlerle yüksek başarılı öğrenciler doktora programına

yüksek lisans derecesi olmadan da alınabilmektedirler. Üniversitenin hemen tüm bölümlerinde eğitim dili Türkçe'dir. Ancak, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinin Elektrik-Elektronik ve Makine mühendisliği bölümlerinde eğitim dili İngilizce'dir. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri tüm bölümlerde zorunlu olarak bir yıl süreyle İngilizce Hazırlık dersleri alırlar. İngilizce Hazırlığın seçmeli olduğu fakülte ve bölümler şunlardır: Fen-Edebiyat Fakültesi'nin Matematik, Kimya, ve Fizik bölümleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesinin, İnşaat Mühendisliği, Jeoloji, Mimarlık, Bilgisayar Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği ve Tekstil Mühendisliği, Ziraat Fakültesi ile 2007 yılında açılan Hukuk Fakültesi ve İletişim Fakültesi'dir. Ancak, Hukuk ve İletişim Fakülteleri yeni açıldıklarından dolayı, öğretim üyesi kadrosu oluşturulma aşamasında olduğu için, öğrenci kabul etmeye başlanmamıştır. Eğitim Fakültesinin İngilizce, Fransızca ve Almanca öğretmenliği bölümlerinde de yabancı dil hazırlık sınıfları yapılmaktadır. İlahiyat Fakültesinde bir akademik yıl boyunca hazırlık amacıyla Kur'anı Kerim ile İslam ve Arapça'nın temelleri öğretilmektedir.

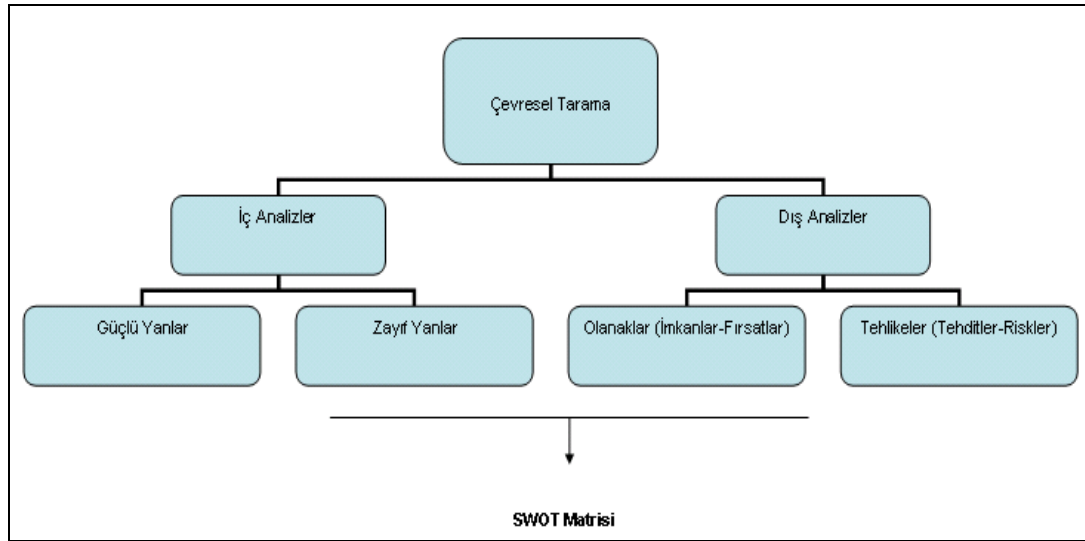
Başarılı öğrencileri Çukurova Üniversitesine çekmek için sınırlı sayıda burs öneren belirli fakültelerin dışında, hükümetin ayırdığı bütçe diğer tanıtım etkinlikleri için yetersiz kalmaktadır. Çukurova Üniversitesi'nde her yıl bir hafta süren bir fuar organize ederek geleceğin üniversite öğrencileri için daha iyi bir bilgi akışını sağlamaktadır. Durumları iyi olmayan öğrencilere üniversite çeşitli alanlarda iş vererek onların yaşam standartlarını düzeltmelerini sağlamaya çalışmaktadır. Mediko-Sosyal birimi, ilaç masrafları dışında ücretsiz tıbbi danışmanlık yardımı da sunmakla beraber, mevcut talebi rahatlıkla karşılamaktadır.

Üniversite Gelişme Planı, üniversitenin diğer üniversitelerle arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı, kalkınma çabalarına hız vermeyi, gelişmişlik düzeyini yükseltmeyi, kaynakların rasyonel kullanımını sağlamayla beraber eğitim ve öğretimdeki etkinlik ve verimliliği artırmayı ve gelecekteki Çukurova Üniversitesi profilini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

3.2.4. SWOT Analizleri

İlk olarak 70’li yıllarda iş yönetimi (business management) amacıyla kullanılmaya başlanan SWOT analizi, ileriki yıllarda farklı uygulama alanları için de bir analiz ve planlama aracı olarak ele alınmıştır. SWOT, güçler (Strengths), zayıflık (Weaknesses), fırsatlar (Opportunities) ve tehditler (Threats) kelimelerinin baş harflerini içeren bir kısaltmadır. Temelde mevcut yapılara ait bu dört parametrenin irdelenerek analiz edilmesi ilkesine sahip olan bu yöntemle, hem niceliksel hem de niteliksel özelliklere ilişkin analizler yapılabilmekte ve yapılan analizler sonucunda oluşturulan SWOT matrisinin irdelenmesi ile de mevcut programa ilişkin stratejik bir görüş oluşturulabilmektedir.

Niteliksel SWOT analizinin en önemli ve temel amacı, konuya ilişkin güçlü ve zayıf yönlerle bu durumları destekleyen imkan ve tehditlerin tanımlanmasıdır. Bu yöntem genelde Avrupa bölgesel politikalarındaki stratejilerin belirlenmesinde kullanılmaktadır. Aynı zamanda SWOT yöntemi MECO (MEditerranean, COasts and COsystem) Projesi gibi kıyı yönetimi projelerinde kullanılmıştır (Sanò ve Fierro). Diğer bir SWOT yöntemi olan niceliksel SWOT analizi ilk olarak farklı çalıştaylarda tartışılarak gündeme getirilmiştir. Daha ileriki dönemlerde, yeni bir yönetim aracı olan bu yöntem, DIPTERIS ve Marine Science Faculty of the University of Las Palmas de Gran Canaria ortaklığında Kanarya Adaları’ndaki iki kıyı bölgesinde planlama amaçlı olarak uygulanmıştır. Bu bildiride niteliksel özelliklere ilişkin bir SWOT analizi çalışması yapılmıştır. (Gupta R., 2000. SWOT Analysis of Geographic Information: The Case of India, Current Science, Vol. 79, No. 4, pp.)

Şekil 3.6. SWOT Analizi Genel Yapısı

Mevcut bir sistem Şekil 6’ da gösterilen SWOT analizi yapısı içerisinde ele alınırsa bu sistemin güçlü yanları kendine ait kaynak ve yeteneklerden oluşmaktadır. Sisteme özgü özellikler bu dinamikleri yaratan etkenler olacaktır. Sistemin zayıf yanları ise, olması gereken yetenek ve özelliklerin eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Her hangi bir sistem için zafiyet olan bir özellik başka sistemlerde güç olarak algılanırken, bu durumun tersi de ortaya çıkabilmektedir. Çünkü söz konusu etkiler sisteme özgü yapıların birer sonucudur. Dolayısıyla bir sistemin SWOT analizi yöntemi ile incelenmesi sürecinde sistemin başarısı ya da geleceğine ait güçlü ve zayıf yanların neler olduğunu ortaya çıkarabilmek için sisteme ilişkin iç çevre faktörleri araştırılmalıdır. Bu aşamada yapılan analizlere iç analizler adı verilir. Dış analizler ise sistemin olanaklarını ve sisteme yönelik tehditleri ortaya koymak için başvurulan yöntemlerdir. Bu kapsamda sistemin gelişimine etki edecek olan olanaklar sistem dışı etkiler olup, teknolojinin gelişimi gibi farklı süreçlerin bir yansıması olarak ortaya çıkmaktadır. Dış çevredeki değişimler sistem için çeşitli olanaklar sağladığı gibi bazı tehlikelerin de ortaya çıkmasına sebep olabilir. Sistemin devamlılığı ve oluşturulacak stratejik planın başarısı için bir tehdit olan bu gibi unsurların yapılan analiz sırasında detaylı olarak açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. (Gupta R., 2000. SWOT Analysis of Geographic Information: The Case of India, Current Science, Vol. 79, No. 4, pp. 489-498.)

3.2.4.1. SWOT Matrisi

Stratejik planlamada mevcut durumun ortaya konulması amacıyla, sisteme ilişkin SWOT parametrelerinin belirlenmesinden sonra, mevcut durum analizini yapmak için SWOT matrisi (TOWS matrisi olarak da bilinir) oluşturulur. SWOT matrisi, sistemin iç ve dış faktörlerinin analiz edilmesi sonucunda ortaya bir stratejik görüşün çıktığı aşamadır. Tablo 316. de görüldüğü gibi matrisin ilk sütununu SWOT analizinin ilk aşamasında belirlenen sisteme ilişkin olanak ve tehditler, ilk satırını ise yine aynı aşamada elde edilen sistemin güçlü ve zayıf yanları oluşturur. Bu matrisin incelenerek stratejik görüşün oluşturulması ise, ilk satır ve sütunlarda yer alan parametrelerin birbirleri ile ilişkili olarak analiz edilmesi ile mümkün olur. Bu analiz sırasında G-O, Z-O, G-T ve Z-T stratejileri belirlenir. Söz konusu ilişkileri daha detaylı bir şekilde incelemek gerekirse;

- G-O stratejileri, sistemin güçlü taraflarını destekleyen olanakları belirler ve değerlendirir.
- G-T stratejileri, bir sistemin dış tehditlere karşı hassasiyetini azaltmak için sistemin güçlü yanlarının nasıl kullanılması gerektiğini ortaya koyar.
- Z-T stratejileri, sistemin zafiyetlerinin dış tehditlerden kolayca etkilenmesini engelleyecek savunma planlarını hazırlar (Stratejik Planlama web sayfası, <http://www.quickmba.com/strategy/swot/>, Aralık 2004)

Tablo 3.7. SWOT Matrisi

	Güçler	Zayıflıklar
Fırsatlar	G-O stratejileri	Z-O stratejileri
Tehditler	G-T stratejileri	Z-T stratejileri

Stratejik planlamanın başarısı ise bu süreçte ele alınacak adımların başarısı ile paralel olarak artmaktadır. Mevcut durum analizi de bu adımların en önemlilerinden biridir ve günümüzde yaygın olarak kullanılan SWOT yöntemi de bu kapsamda ele alınmaktadır.

Bu amaçlar çerçevesinde öğretim üyesi ve öğrencilerin üniversite hakkındaki düşüncelerine öğrenmeyi amaçlayan bir SWOT analizine başvurulmuştur. SWOT analizi hazırlanırken soruların kısa, net ve kesin sonuçlar çıkabilecek olması dikkat edilmiştir. Bir başka önemli nokta ise de mümkün olduğunca geniş kapsamlı ve üniversite genelini kapsayacak biçimde anket uygulaması yapılmış sonuçları Araştırma Bulguları bölümde verilmiştir. (SWOT analizi, EK-A'da, sonuçları ise, "4.2.Çukurova Üniversitesi'nde yapılan SWOT Analizinin Yeri, Sonuçları" bölümünde verilmiştir.)

4.ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu çalışmayla; Çukurova Üniversitesi ve yakın çevresinin mevcut durum analizi yapmak amacıyla, tüm coğrafi özellikleri sayılaştırılmış ve hazırlanan pilot veri tabanı modeliyle birlikte mevcut tüm veriler Coğrafik Bilgi Sistemleri (CBS) ortamına aktarılması sağlanmıştır. Ayrıca bu çalışmada gelişim planlarının başlangıç noktalarından biri olan, içinde bulunduğu gelişmişlik düzeyinin belirlenmesiyle birlikte üniversitenin görünümünü ortaya çıkarılmak beraber ilgili veriler “Materyal ve Metod” kısmında detaylıca verilmiştir.

Aynı zamanda gelişmişlik düzeyini, üniversite bulunan, öğrenci ve öğretim üyelerine göre de belirlenmesi ve onları düşünceleri ışığında öncelik arz eden konuların saptanıp farklı çözüm önerileri getirmeyi hedeflenmiştir. Bu amaç için bir SWOT analizi hazırlanmış üniversite ve uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına ise “Araştırma Bulguları” ve “Sonuç ve Öneriler” kısımlarında detaylıca yer verilmiştir. Ayrıca Çukurova Üniversitesinin mevcut durumu tespiti çerçevesinde, büyüme potansiyelini de göz önünde tutulduğunda, yeni hizmet binaları ihtiyacı da kaçınılmaz bir hal almıştır. Hazırladığımız Coğrafik Bilgi Sistemleri veri tabanı kullanılarak bu binalar için yer seçim analizleri yapılarak kampus içine yeni kütüphane ve kafeterya binaları tespit edilmiş ve “Sonuç ve Öneriler” kısmında bulunan “Harita 7.’de Çukurova Üniversitesi Çevre Düzeni Planı Taslak Paftası” haritası hazırlanmıştır.

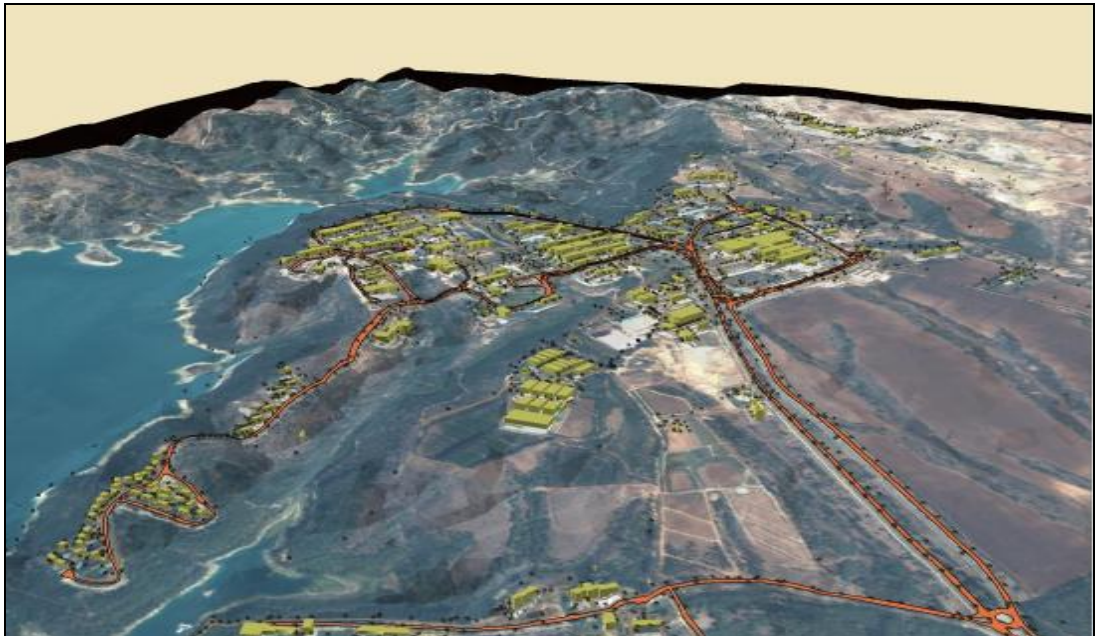
4.1.Coğrafik Bilgi Sistemleri (GIS) ve Yorumu

Coğrafi Bilgi Sistemleri’nin, orijini farklı bilimlere dayanmaktadır. Bunlar; bilgisayar, coğrafya, matematik, karar verme, istatistik, uzaktan algılama, mühendislik, veri işleme, planlama, çevre bilimi, peyzaj mimarlığı, modelleme, araştırma ve haritacılık olarak sıralanabilir. Coğrafi Bilgi Sistemleri’nin yeterince etkin, güçlü ve esnek olması için farklı disiplinlerin katkısı gereklidir (1997, Tecim).

Verilerin haritalarla birleştirilmesinde ve kıyaslanmasında Coğrafi Bilgi Sistemlerinin (CBS) kullanımı kaçınılmazdır. Bu bilgisayar-destekli sistem; tüm farklı türdeki verilerin, haritalar üzerinde alanlara, çizgilere ve noktalara

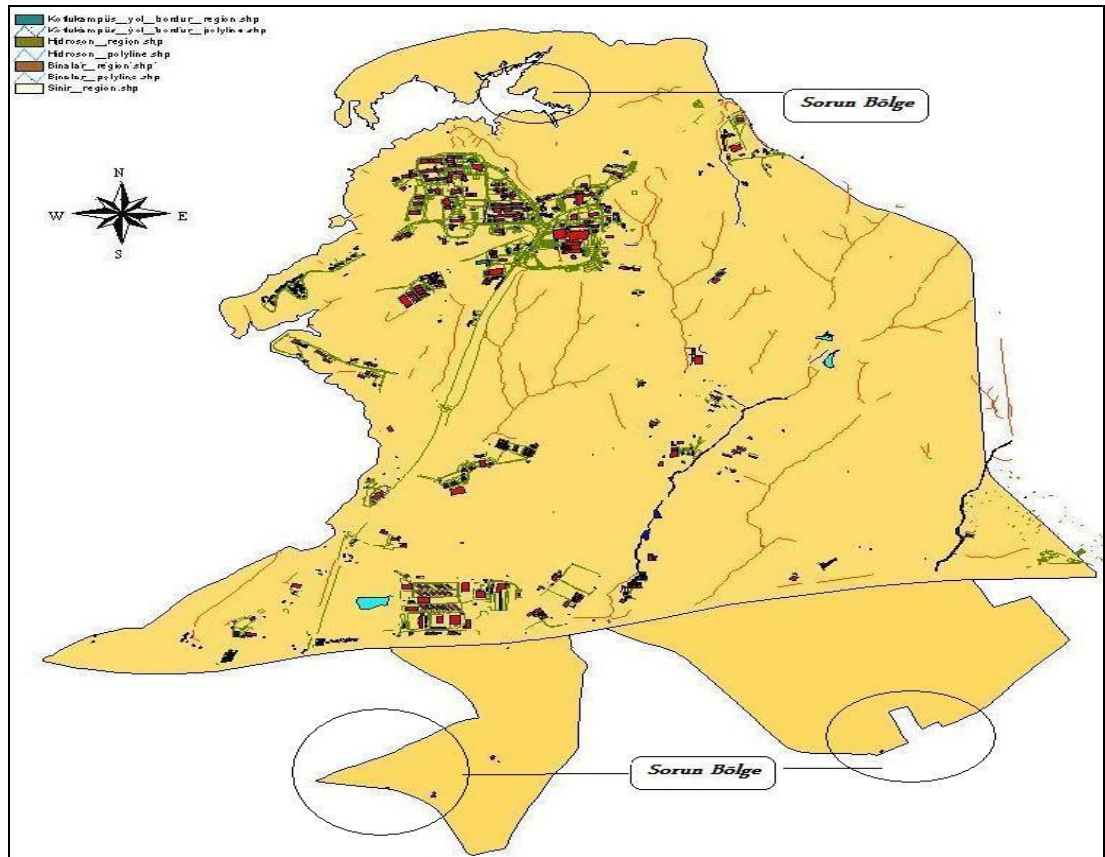
bağlanmasını sağlar. Daha önemlisi, haritaların birleştirilmesi ve kıyaslanması ile yeni haritaların üretilmesi imkânını sunabilir. Örnek olarak; flora ve fauna haritaları kıyaslanarak, ikisi arasındaki ilişki tanımlanabilir. Aynı zamanda birleştirilmiş flora ve fauna değerlerini gösteren yeni bir harita oluşturulabilir. Bir başka uygulamada ise; arazi-kullanımı ve bölgenin ekolojik değeri ve duyarlılığı kıyaslanarak muhtemel çatışmaların belirlenmesi mümkün olabilir.

Haritalamanın sonucunda; etkinin türü, alanı ve konumu grafik olarak sunulur. Doğal bileşenlerin değeri ve duyarlılığı hakkında tahmini bir bilgiden daha fazlasını sunabilir. Oluşabilecek risklerin etkisinin ve şiddetinin bulunmasını sağlayabilir. Son kararı bildirmez ancak, kolaylıkla anlaşılır bir ortamda sağladığı ek bilgilerle, kararın daha ileri bir güven içinde alınmasını temin edebilir. Bu çalışmanın sonucunda da Çukurova Üniversitesi İmar Daire Başkanlığı'ndan alınan hücresel (raster) veriler sayısallaştırılmıştır. Veri katmanları arasında projeksiyon ve koordinat sorunlarının çözülmüştür. Ayrıca veri güncelliğinin kontrolü için de Toprak Bölüm'ünde bulunan 2004 yılının Ağustos ayında çekilmiş UTM WGS 84, (Northern Hemisphere Zone 36) projeksiyonlu QuickBird uydu görüntüsüyle karşılaştırılmıştır. Aynı topografik özelliğe sahip katmanları binalar, tahdit sınırları, semboller, hidroloji ve yollar başlıkları altında toplanarak, veri tabanına aktarılmıştır.

Harita 4.1. Quickbird Uydu Görüntüsü ile Çakıştırma

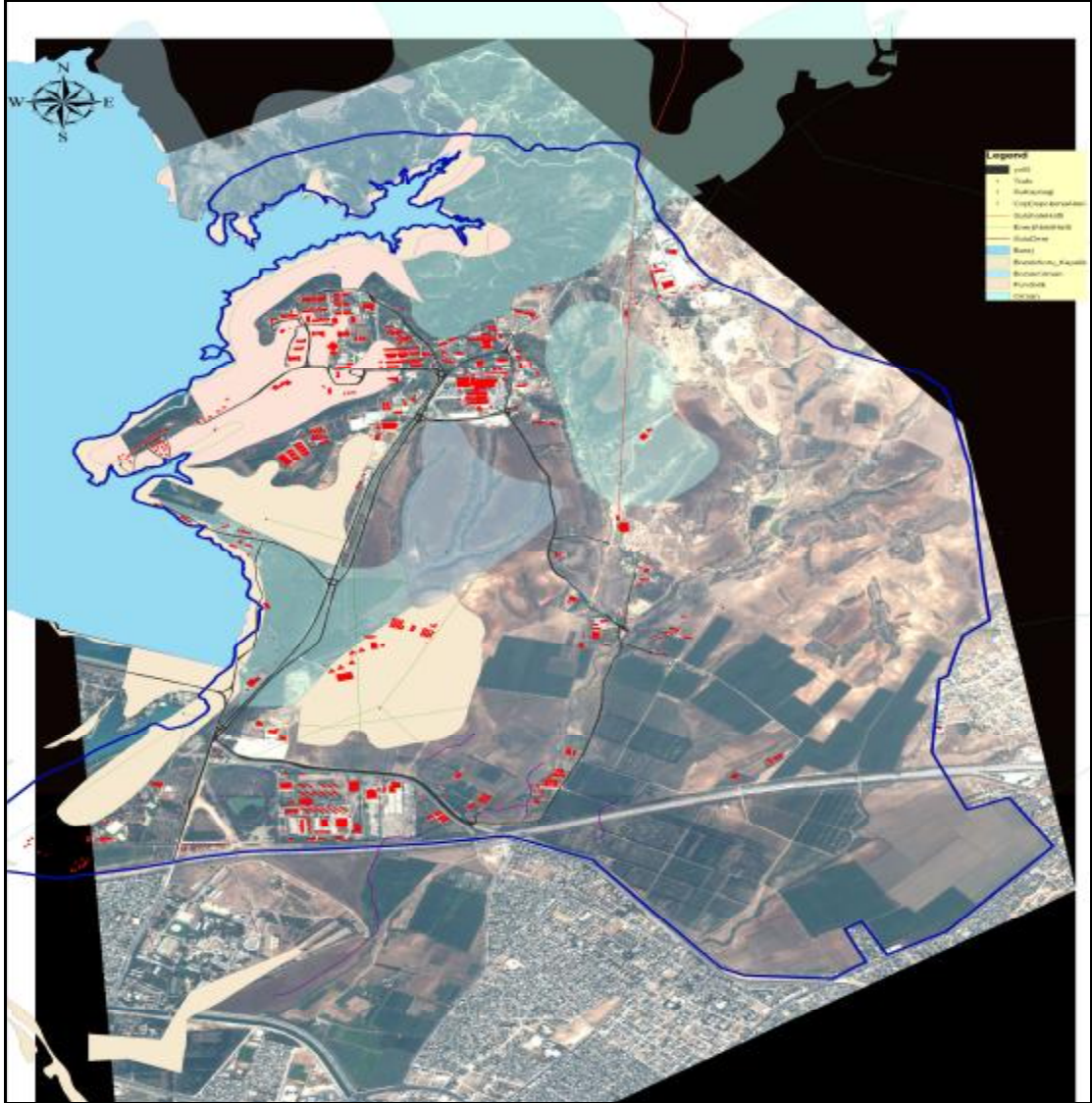
Farklı haritalama teknikleri kullanılan nesnelerin sınırları bazı durumlarda birbirini ile tam çakışmaz. Böyle durumlarda, bu alanlar uydu görüntüleri ile karşılaştırılarak, yüksek çözünürlük değerlerinde ve sık aralıklı noktalar halinde sayısallaştırma tekniği kullanılarak, çok küçük alanların eklenmesi ve bunların en uygun komşu alanlara ilave edilmesiyle çözülür. Böylelikle haritaların kendi içindeki uyumun sağlanır. Diğer bir taraftan da; kaynak haritaların sınırlarındaki kesin olmayan bilgiler düzeltilmiş olur. Kampus alanının kuzey ve güney sınırların da bulunan bu tür sorunlar, uydu görüntüleri yardımıyla çözülmüştür.

Harita 4.2. Düzeltme Yapılan Sınırlar

Bu tür çalışmalarda ayrıca Alansal Planlama tekniğinden yararlanılır. Alansal planlama; çevresel ve sosyo-ekonomik durumların her biri ile yakından ilgili olmakla beraber, doğal kaynakların kalitesi ve koruma kullanma dengesidir. Örneğin turizm için plajlar, tarım için toprak kalitesi veya daha genel anlamda yerel halkın sağlığı korunması yanında kazanç sağlamayı da hedefler. Bunun yanı sıra ekolojik çatışmalar, genellikle sosyo-ekonomik çatışmalara bağlıdır. Alansal Planlamanın bir alt başlığı olan Fonksiyonel bölgelendirmeye de, bu ekolojik ve sektörler arası

çatışmaları azaltmak amacıyla kullanılır. Fonksiyonel bölgelendirme yapmak için de üniversite ve yakın çevresinin; orman, bozuk orman, fundalık, baraj ve çöp depolama alanı gibi koruma alanlarını bir haritada birleştirilmiştir.

Harita 4.3. Koruma Alanları

Bu çalışma, doğru sentezlerle yaparak yönetim hazırladığı planlara alternatif senaryolar yaratma imkânı kazandırmakla beraber, sunum aşamasında da daha kaliteli ve görsel anlamda zengin projeler ortaya koymaya imkân da vermektedir.

Özellikle 2000’li yılların başından bu yana bilim ve teknoloji alanlarında yaşanan gelişmelerin günlük hayata girmeye başlaması ile bu süreç daha da hızlanmıştır. Buna rağmen ülkemizde coğrafi verinin organizasyonu gibi hayati öneme sahip bazı konularda belirli bir düzenlemeye gidilmemektedir.

Ayrıca çalışma sırasında elde edilen veriler, herhangi bir merkezde saklanması sağlanmış ve veri eklenmesi ve değiştirilmesi CBS bilgisi ile mümkündür. Üniversite bünyesinde faaliyet gösterecek bir CBS merkezi sayesinde görüntüleme erişimi ve kullanımı mümkün olduğunca yaygın olmalıdır. Örnek olarak; verilerin CD-ROM’larda depolanması ve kullanıcılara dağıtılması veya İnternet yoluyla erişim sağlanabilir.

4.2.Çukurova Üniversitesi Gelişim Planlaması, SWOT Analizinin Sonuçları ve Yorumu

Bu çalışmada, SWOT analizi kullanılarak, üniversitenin içinde bulunduğu gelişmişlik düzeyini, öğrenci ve öğretim üyelerine göre değerlendirmek ve öncelik arz eden sorunların saptanıp, pratik çözümler getirmeyi hedeflenmiştir. Bu amaçla belirlenen analiz konuları şöyle sıralanabilir, kampus ulaşımı, günlük gereksinimler, fakültelerle ilgili yeterlilik bilgileri ve sosyal aktivitelerdir. Ayrıca kütüphane, merkezi kafeterya gibi öncelik ve önem arz eden konular yer almaktadır.

Yapılan SWOT analizi ile çeşitli sistem ve yapıların kendi çevrelerinde sahip oldukları kaynak ve yeteneklerin en ideal şekilde kullanılmasını sağlayacak bilgileri elde etmenin en önemli aracıdır. Başka bir deyişle SWOT analizi, planlamada dikkate alınacak temel bilgilerin elde edilmesi için kullanılmıştır.

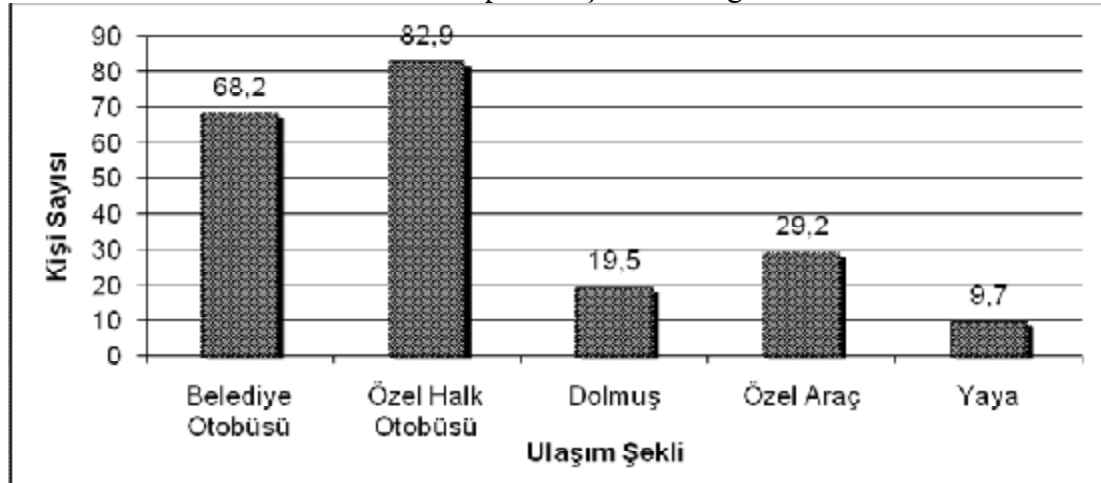
Bu çalışma, Fen–Edebiyat, İktisadi ve İdari Bilimler, Ziraat ve Mühendislik-Mimarlık fakülteleri öğrenci ve öğretim üyeleri olmak üzere 200 kişiye; üniversite genelinde uygulanmıştır..Katılımcılara dağıtılan SWOT analizi “EK-B” kısmında verilmektedir.

Katılımcılara kampus alanı içinde bulunan, banka ve ATM sayıları, market, çamaşırhane gibi günlük gereksinimlerinin durumu sorulmuş ve sonuçlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.1. Kampus Alanı Hakkındaki Değerlendirmeler

Sorular	Çok iyi (%)	İyi (%)	Orta (%)	Kötü (%)	Çok kötü (%)
Banka ve ATM sayıları hakkında ne düşünüyorsunuz?	17	54	5	10	14
Günlük gereksinimlerinizin (Süper market, çamaşırhane v.s.) tümünü kampus içinde sağlaya biliyor musunuz?	12	22	43	10	6
Kampus içerisindeki bina yerleşimlerini ve çevre peyzajını nasıl buluyorsunuz?	41	38	12	6	3
Kampus içi ulaşımı hakkında ne düşünüyorsunuz?	9	19	33	27	12

Katılımcıların kampus alanına ulaşımını nasıl sağladıkları sorulmuş, yapılan değerlendirme aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.2. Kampus Ulaşımının Değerlendirilmesi

Katılımcılara merkezi kafeterya hakkındaki görüşleri sorulmuş, verilen cevaplar aşağıda ki gibi değerlendirilmiştir.

Tablo 4.3. Merkezi Kafeteryanın Değerlendirmesi

Sorular	Çok iyi (%)	İyi (%)	Orta (%)	Kötü (%)	Çok kötü (%)
Yemekler doyurucu mu?	10	39	37	9	5
Yemeklerin kalitesi nasıl buluyorsunuz?	9	19	33	27	12
Açılış ve kapanış saatlerini nasıl buluyorsunuz?	8	20	33	27	12
Isıtma, soğutma ve havalandırma sistemini nasıl buluyorsunuz?	8	12	22	27	31
Temizliğini nasıl buluyorsunuz?	6	8	43	39	4
Masa düzeni ve yeterliliğini nasıl buluyorsunuz?	12	31	47	8	2

Kütüphane hakkındaki genel görüşleri katılımcılara sorulmuş ve görüşleri sıralanmıştır.

Tablo 4.4. Kütüphane Hakkındaki Genel Görüşlerin Değerlendirmesi

Sorular	Çok iyi (%)	İyi (%)	Orta (%)	Kötü (%)	Çok kötü (%)
Binanın kampus içerisindeki konumunu nasıl buluyorsunuz?	27	48	16	6	3
Araştırma yaptığınız konular hakkında kitap, yayın, görsel ve yazılı doküman bulabiliyor musunuz?	35	42	9	8	6
Kütüphane otomasyonunu nasıl buluyorsunuz?	41	43	10	4	2
Ders çalışma alanlarını nasıl buluyorsunuz?	39	45	8	6	2
Ödünç alma süresini nasıl buluyorsunuz?	5	14	29	35	17

Katılımcılara öğrenim gördükleri veya çalıştıkları fakülteler hakkındaki; genel düşünceleri sorulmuş, yapılan değerlendirme sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 4.5. Fakülteler Hakkındaki Genel Görüşlerin Değerlendirmesi

Sorular	Çok iyi (%)	İyi (%)	Orta (%)	Kötü (%)	Çok kötü (%)
Ulaşım imkânını nasıl buluyorsunuz?	3	33	49	12	3
Dersliklerin sayısı yeterli mi?	3	43	41	7	6
Temizliğini nasıl buluyorsunuz?	1	2	2	29	66
Derslerin içeriğini nasıl buluyorsunuz?	13	27	35	14	11
Sınıf geçme ve not sistemi hakkında ne düşünüyorsunuz?	4	6	9	47	34

Son olarak da katılımcılara üniversitenin sunduğu; sinema ve tiyatro gösterimleri, konserler gibi sosyal ve kültürel aktiviteler hakkındaki görüşleri sorulmuştur.

Tablo 4.6. Sosyal ve Kültürel Aktiviteler Görüşlerin Değerlendirmesi

Sorular	Çok iyi (%)	İyi (%)	Orta (%)	Kötü (%)	Çok kötü (%)
Sinema gösterimleri ;	12	27	11	28	22
Tiyatro oyunları ;	17	15	26	13	29
Konserler ;	25	36	17	14	8
Spor kompleksleri ;	33	41	18	6	2
Söyleşiler, paneller ve konferanslar ;	7	13	37	21	2

4.3. Yapılan SWOT Analizleri Sonucu Çukurova Üniversitesi'nin Güçlü ve Zayıf Yanları, Fırsatlar ve Tehditler

Bu bölümde; Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü'nün 2006-2011 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve planın ayaklarından biri olan, Ocak 2006 yılı Öz Değerlendirme Raporunda tespit edilen, fakültelerin güçlü–zayıf yönleri ve Fırsatlar ve Tehditler analizleri yer verilmiştir. Bu rapora göre fakültelerin önemli üç güçlü yönü şunlardır;

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi : İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi iyi eğitilmiş ve güçlü bir kadroya sahiptir. Öğretim görevlileri yoğun ders yüküne rağmen yüksek nitelikli araştırma ve öğretim faaliyetleri sergilemektedirler. Güçlü fiziki ve eğitim donanımları sayesinde dersler en ileri eğitim materyalleri yardımıyla verilmektedir. Fakültede çok farklı alanlarda lisansüstü eğitim verilmektedir. Fakültedeki bölümler sundukları 12 lisansüstü programla öğrencilerin daha da uzmanlaşmasına yardım etmektedirler.

Eğitim Fakültesi : İyi eğitilmiş bir öğretim kadrosu vardır. Haftalık yaklaşık 30 saat ders yüküne rağmen akademik araştırmalar başarıyla devam etmektedir. İlk olarak, üniversite, hükümet ve yerel yönetimler fakülte ile işbirliği tesis etmeye çalışmaktadırlar. Bunun yanı sıra da Milli Eğitim Bakanlığı için özel çalışmalarda yapılmaktadır. Böylelikle sunduğu lisansüstü programlarının miktarını ve kalitesini artırmaktadır.

Güzel Sanatlar Fakültesi : Akademik kadronun niteliği, öğrencilerinin yetenek testiyle alması, özel ve kamu sektöründeki proje, danışmanlık ve komite üyeliği gibi hususlarda işbirliği teklifleri alması da güçlü yönlerindendir.

İlahiyat Fakültesi : Akademik kadro ve kalite artma eğilimi göstermekle beraber, kurulduğu alan bakımından altyapı eksikliği nispeten giderildi .Fiziki imkanlar öğrenim için uygun durumdadır.

Tıp Fakültesi : Yetkin, tecrübeli, uzman, dinamik ve özveri ile çalışan akademik kadro bulunmaktadır. Fakülteye giriş puanı giderek artmaktadır. Lisans ve lisansüstü programlar daha geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Diş Hekimliği Fakültesi : Akademik açıdan güçlü kadrosu bulunmaktadır. Ayrıca güçlü klinik ve klinik öncesi eğitimi verilmektedir.

Fen-Edebiyat Fakültesi : Çok güçlü bir akademik kadro bulunmaktadır. Belirli alanlarda iyi altyapı ve ekipmana sahiptir. Ulusal ve uluslararası kurumlar ile işbirliği içerisinde.

Mühendislik-Mimarlık Fakültesi : İyi derecede yabancı dil bilen akademik kadro vardır. YADİM’de hazırlık sınıfı vardır. Bölgedeki diğer üniversitelerin altyapısı olarak hizmet vermektedir.

Ziraat Fakültesi : Güçlü akademik kadro sahiptir. İyi araştırma, altyapı, ve ekipman mevcuttur. Bölgenin ekolojik koşullarına göre yapılan uygulamalı araştırmalar yapılmaktadır.

Su Ürünleri Fakültesi : Genç, dinamik ve güçlü akademik kadrosu ile uluslararası projeler yapabilecek kapasiteye de sahiptir. Fakülte tatlı ve tuzlu uygulamalı ve araştırma istasyonları ile iyi fiziki şartlara sahip, iyi bir bilgisayar ve internet altyapısına vardır. Coğrafi konumu sayesinde fakültenin geniş araştırma imkanları vardır.

Aynı rapora göre fakültelerin önemli zayıf yönleri ise şöyledir:

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi : Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı çok olduğu için akademik çalışmalara yeterince zaman ayrılamamakta, lisansüstü ve lisans programlarındaki öğrenci sayısı sürekli artarken akademik personel sayısı aynı oranda artmamaktadır. Derslerin teorik içeriğinden dolayı mezunlar iş hayatına kolay uyum sağlayamamakta ve çözümlere katkıda bulunamamaktadır.

Eğitim Fakültesi : Akademik kadronun azlığı ve yeni kadroların verilmemesi (37 programda 9 profesör, 7 doçent, 51 yardımcı doçent ve 21 araştırma görevlisi), programlar tek merkezden yapılması nedeni ile esnek olmaması ve ihtiyaca cevap vermekten uzak olması, fakülte ve bölümlerin meslek okulu gibi çalışıyor olması, sınırlı bütçeden dolayı sınıflardaki ekipman yetersiz olması fakültenin zayıf yönlerini oluşturmaktadır.

Güzel Sanatlar Fakültesi : Ofis, sınıf, laboratuvar, atölye ve depoların yetersiz olması, teknik personelin ve araştırma görevlisi sayısını yetersiz olması, fakülte için çok önemli olan doktora ve yeterlik çalışmalarına başlanamamasıdır.

İlahiyat Fakültesi : Akademik kadro azlığı, yetersiz altyapıya sahip olması, bilimsel ve kültürel faaliyetlerin yetersizliği göze çarpmaktadır.

Tıp Fakültesi : Araştırma görevlisi, uzman ve teknisyen kadrolarının azlığı ve ağır iş yükü sayılabilir.

Diş Hekimliği Fakültesi : Ameliyat odası, derslik, laboratuvar ve bekleme salonu gibi imkanların yetersizliği, idari kadronun (sekreter, temizlikçi, teknisyen) az sayıda olması, akademik kadro ve araştırma görevlisi sayısının yetersizliği önemli noktalaradır.

Fen-Edebiyat Fakültesi : Bazı alanlarda bölgesel sorunların çözümü için net çözümler üretememesi, mezunların kalitesinin artırabilmek için iyi organize olmuş ve düşünülmüş bir stratejiye sahip olmaması, sonuçlardan iyi ve güvenilir geribildirim almayan ve eğitime dayalı eğitim sistemine sahip olması göze çarpmaktadır.

Mühendislik-Mimarlık Fakültesi : Bazı bölümlerde akademik personel ihtiyacı vardır. Her akademik personele düşen öğrenci sayısı çok fazladır. Laboratuvar ve uygulamalardan sınırlı yararlanılmaktadır.

Ziraat Fakültesi : Fakülte bölge için yapılmış bir programa sahip değildir. Fakülte kalifiye öğrencileri eğitmek için bir stratejiye sahip olmayıp, sonuçlardan iyi ve güvenilir geribildirim almayan sadece eğitime dayalı eğitim sistemi mevcuttur.

Su Ürünleri Fakültesi : Üniversiteye giriş notunun çok düşük olması nedeniyle motive olmuş öğrenciler fakülteyi tercih etmemekte ve öğrencilerin İngilizce bilgilerinin çok zayıf olması nedeniyle iş sektörüyle kopukluklar oluşmakta ve öğrenciler iş sektörünün ihtiyacı doğrultusunda yönlendirilmemektedir. Aynı zamanda derslerdeki uygulamanın yetersiz olması nedeniyle öğrenciler sadece teorik bilgi açısından güçlü durumdadırlar. Eğitim yapısı, uygulamaya yönelik olmadığından eğitim süreci de iyi organize edilememektedir.

Ocak 2006 Öz Değerlendirme Raporunda Çukurova Üniversitesi'ne bağlı eğitim veren fakültelerin karşısındaki fırsatlar şu şekildedir;

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi : Erasmus / Sokrates değişim programı ile yabancı ülkelere daha fazla öğrenci ve araştırma görevlisi yollayabilme, eğitim ders programını yeniden gözden geçirerek teori ve pratik arasındaki farkı

azaltabilmek, mezuniyet programları ile ilgili artan isteğe bağlı ekonomik özgürlüğe sahip olmaktır.

Eğitim Fakültesi : Yeniden düzenleme ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Fakülte bölümlerinde programlarını yeniden düzenleme çalışmaları ve değişim programındaki öğrenci ve akademik personelden edinilen sinerji fırsatı olarak görülebilir.

Güzel Sanatlar Fakültesi : AB giriş işlemi (öğrenci ve akademik personel arasındaki ulusal ve uluslararası değişim programları , projelere ekonomik destek vb.), ticari marka olmak için sarf edilen globalleşme işlemi ve sonucunda artan tasarımcı isteği ile kurumsal öz değerlendirme işlemine sahiptir.

İlahiyat Fakültesi : Fakültenin bölgede daha etkili çalışmasını sağlamak ve iyi fiziksel koşullar ve daha fazla donanım gerekliliğine sahip olmak.

Tıp Fakültesi : Ders programlarını standardize edecek programlar ve personelin kabiliyetini artıracak kurslar yapılmakta, uzmanlık sınavları tartışılarak, AB uyum programı için çalışmalar yapılabilir.

Diş Hekimliği Fakültesi : AB yönteminin uygulama çalışmaları sırasında gerekli yasal düzenlemelerle çağdaş eğitim standartlarına / öğrenci değişim programlarına ulaşma olasılığı olabilir. Sabit öğrenci sayısı ile ISO için çalışmalar bitmek üzeredir.

Fen Edebiyat Fakültesi : Ulusal finansal desteği artırılarak, üniversite endüstri ilişkisini artırılabilir. Bölgedeki diğer fakülte ve enstitülerle ortak hedeflere sahip olma önemli bir fırsattır.

Mühendislik Mimarlık Fakültesi : Devlet Planlama Teşkilatı, endüstri kuruluşları ve araştırma merkezlerinden projeler yürütülebilir. Erasmus ve AB projelerine göre öğrenci ve akademik personel değişimi yapılabilir. Yasal onaylamalardan dolayı çevre kirliliği, Avrupa Birliği normları gibi etmenler sebebiyle mühendis ihtiyacı giderek artmaktadır.

Ziraat Fakültesi : AB uyum işleminde, uluslararası araştırmaları desteklemede, ulusal projeleri desteklemede ve üniversitenin endüstri arasındaki artan ilişki fakültenin çok önemli fırsatları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Su Ürünleri Fakültesi : AB kapsamında projeler, öğrenci ve akademik personel değişimi heyecan ve motivasyon yaratmaktadır. Ülkemizde su ürünleri

sektörü genişlemekle beraber bu alandaki çalışmaların önemi giderek artmaktadır. Kızıldeniz'den gelen yabancı ürünler araştırma alanını genişlemektedir. Endüstriyel kurum sayısındaki artma ve gözlem çalışmaları yeni araştırma olanakları sunmaktadır. İnternet ve bilgisayar destekli kurs materyallerine ulaşım olanağı yeni bilgiye ulaşmayı kolaylaştırmış ve laboratuvar sayısındaki artma uluslar arası proje edinme olanakları sağlamaktadır.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Çukurova Üniversitesinde; 12 fakülte, 3 yüksekokul, 7 meslek yüksek okulu, 3 enstitü ve devlet konservatuarı ile birlikte akademik birim sayısı 26'a ulaşmıştır. Kampus yerleşkesi'nde idari ve eğitim binaları, tam teşekküllü bir hastane, merkezi kütüphane, kafeterya, spor tesisleri, laboratuvarlar, akademik personel lojmanları ve 3500 öğrenci kapasiteli öğrenci yurtları bulunmaktadır. Ziraat Fakültesi'nin araştırma ve uygulama amacıyla kullandığı çiftlik alanı da bu yerleşkenin içerisinde. Ulaşım, şehir ile kampus alanı arasında düzenli olarak çalışan toplu taşıma araçlarıyla sağlanmaktadır. Kampus alanı dışında, şehir içinde bulunan Adana Meslek Okulu ve Adana Sağlık Yüksek Okulu'nda (Adana Sağlık Yüksek Okulu ilerleyen dönemler kampus içinde alınması düşünülmektedir.) eğitim faaliyetlerine devam edilmektedir. İlçelerde bulunan Karaisalı, Ceyhan, Kadirli, Kozan, Yumurtalık ile Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu, Osmaniye İlinde bulunan Osmaniye Meslek Yüksek okulu, kampus alanı dışındaki diğer eğitim kurumlarıdır. Ayrıca 2007 yılında Osmaniye'de kurulan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne Osmaniye ve Kadirli Meslek Yüksekokulları tüm birimleriyle devredilmiştir.

Çukurova Üniversitesi'nde 12 fakültede 76 lisans, 3 enstitüde 159 lisans üstü, 3 yüksek okulda 7 lisans ve 7 meslek yüksek okulunda 35 mesleki eğitim programı verilmektedir. Lisans programı olan bir devlet konservatuarı ile lisans ve yüksek lisans öğrencilerine İngilizce eğitimi veren yabancı dil eğitim merkezi (YADİM) de üniversite içinde yer almaktadır. Çukurova Üniversitesi'nde 1909 öğretim elemanı, 32700'in üzerinde lisans, ön lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencisinin eğitim ve öğretimine devam etmektedir.. Bölgemizin öğrenim talebinin yüksekliği göz önünde bulundurulduğunda, önümüzdeki yıllarda öğrenci talebinin artış göstereceği açıktır.

Akdeniz Bölgesinde bulunan diğer üniversitelerin toplam öğretim üyesi, fakülte, yüksek okul, meslek yüksek okulu, enstitü ve bu enstitülerde yüksek öğretime devam eden öğrenci sayıları (mevcut genel bilgiler "Materyal Metod" bölümünde verilmiştir) temel alındığında ve 2005-2006 öğretim yılındaki öğrenci dağılımlarına bakıldığında, bu dağılım şu şekildedir; Çukurova Üniversitesi 32700,

Mersin Üniversitesi 31199, Akdeniz Üniversitesi 28532, Gaziantep Üniversitesi 20229, Mustafa Kemal Üniversitesi 20247, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 21123, Çukurova Üniversitesi, Akdeniz Bölgesi'nin en çok tercih edilen üniversitesi olduğu sonucuna varılabilir.

Ayrıca üniversitenin mevcut durumunun tespiti için yaptığımız SWOT analizi sonuçlarına göre ise; katılımcılar kampus ulaşımını nasıl yaptıkları hakkındaki sorulara; büyük kısmı, kampus alanına ulaşımını belediye otobüsleri ve özel halk otobüsleri ile sağladıklarını görürüz. Ancak katılımcıların %78'i ulaşımını sağladıkları araçların gidiş-dönüş saatlerinden, özel halk otobüsleri kullananların %68'i araçların kampus alanı ile şehir merkezine bağlantıyı sağlayan yolda yavaş ilerlediklerinden ama şehir şikâyet etmektedir. Bu sorunun çözümü için özellikle ucuz ve hızlı seyahati sağlayan belediye otobüslerinin sefer sayılarını artırılmalı ve özel halk otobüslerinin ise şehir merkezi ile kampus alanı arasındaki seyir sürelerinin kısaltılması yada süre ihlallerinin önlenmesi çözüm seçenekleri olabilir.

Katılımcılara sosyal aktiviteler başlığı altında sorulan sorulara verilen cevaplarda; sinema gösterimleri, tiyatro oyunları, söyleşiler, paneller ve konferanslar yetersiz olduğunu belirtmekle beraber, konserlerin ve spor kompleksleri yeterli olduğu görüşündedir. Bu sorun içinde rektörlüğe bağlı, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'nın yıl içindeki söyleşiler, paneller ve konferanslar sayılarının artırılması ve sinema gösterimleri içinde; tiyatro oyunlarının sergilendiği, Afife Jale Salonu sahnesine ek bir perde koyularak mevcut olan Cep Sinemasından daha fazla izleyiciyle buluşturmasını sağlayabilir.

Kütüphane hakkında sorulan; binanın kampus içerisindeki, araştırma yapılan konular hakkındaki kitap sayıları, yayın, görsel ve yazılı doküman, ders çalışma alanlarını kütüphane otomasyonunu, ödünç alma süresi gibi alt başlıklar içinde yalnızca ödünç alma süresinin az olduğu görüşünde birleşmiştir. Buda ödünç alma sürenin uzatılmasıyla çözümlenebilir. Ancak hizmet binası konumu Tıp, Diş Hekimliği, Güzel Sanatlar ve İlahiyat Fakültelerine uzak olmasının yanında, her geçen yıl kampuste öğretim gören öğrenci sayıları da artmaktadır. Ayrıca üniversite bünyesine Hukuk ve İletişim Fakülteleri'yle beraber Sağlık Yüksek Okulu de şehir

merkezinden kampus alana taşınmak üzeredir. Böylelikle kampus alanında eğitim gören mevcut öğrenci sayısını da artıracak ve zaten yoğun olarak kullanılan Merkezi Kütüphaneyi daha da yoğunlaştıracaktır.

Yeni kurulacak Hukuk ve İletişim Fakülteleri'nin muhtemel yerileri kampus merkezinden Doğu'ya kısmına mevcuttaki Güzel Sanatlar ve İlahiyat Fakültelerine doğru kayacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla Sağlık Yüksek Okulu, Hukuk ve İletişim Fakülteleri kütüphane binasına oldukça uzağa kurulmuş olacaktır. Kampus'un Doğu yakasına doğru genişlemesiyle beraber yeni bir kütüphane binasının ihtiyacı da gündeme getirmektedir. Bu çalışmanın bir amacı da bu tür gereksinimlere uygun alanlar göstermektir. Bu amaçla Harita 5.1.'de yeni kütüphane binası için belirlenen alternatifler kırmızı alanlarla gösterilmiştir.

Katılımcılara Merkezi Kafeterya hakkında; yemeklerin kalitesi yemek porsiyonları, açılış ve kapanış saatlerini, temizliğini, havalandırma sistemi, masa düzeni ve yeterliliği gibi alt başlıklarda sorular sorulmuştur. Sonuçlar incelendiğinde ise, özellikle ikinci öğretim öğrencilerinin, ders saatleri ile Merkezi Kafeterya'nın açılış saatlerinin uyuşmadığı görülmektedir. Özellikle ikinci öğretim öğrencileri için saat 15:30 ve 17:00 arasında ikinci bir yemek servisi yapılarak öğrencilerin bu ihtiyacı karşılanabilir. Aynı zaman da katılımcıların %82'si açılış saattinden sonraki son yarım saatte masa düzeni ve temizliğin yetersiz olduğu görüşündedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu yemeklerin kalitesi ve porsiyonları yeterli bulmaktadır.

Burada en dikkat çekici sonuç ise öğrenci kafeteryasının havalandırma sistemini özellikle yaz aylarında çok yetersiz bulmaktadır. Öğretim üyeleri ve idari personel yemekhanelerindeki havalandırma sisteminin bir benzerinin, öğrencilerin olmadığı yaz döneminde öğrenci kafeteryasına da yapılmasıyla bu sorunun önüne geçilebilir. Merkezi Kafeterya'da yıl içerisinde, öğretim üyeleri ve idari personellerinin büyük kısmının, öğrenci kafeteryasında da kampuste öğretim gören öğrencilerin büyük çoğunluğu Merkezi Kafeterya'dan yararlanmaktadır. Sağlık Yüksek Okulu, Hukuk ve İletişim Fakülteleri'nin kurulmasıyla kampüsün Doğu'ya doğru genişlemesiyle aynen kütüphane binasında olduğu gibi ikinci bir kafeterya ihtiyacını gündeme getirmektedir.

Katılımcılara öğrenim gördükleri fakülte hakkında, sınıf geçme ve not sistemi, fakülte binasına ulaşım imkanını, dersliklerin sayıları, derslerin içerikleri, bina ve tuvaletlerin temizliği gibi alt başlıklarda sorular yöneltilmiştir. Sonuçlarda en dikkat çekici nokta ise, bina ve tuvaletlerin temizliğinin %66 gibi bir oranla çok başarısız bulunmasıdır. Bu sorunun fakültelerde bulunan hizmetli sayısının artırılmasıyla veya özel temizlik şirketleriyle yapılacak bir antlaşmayla çözüleceği görüşü öne çıkmıştır. Ancak sınıf geçme ve not sistemi,, derslerin içerikleri hakkındaki sorular da öğretim üyeleri ve öğrencilerin verdiği yanıtlar karşılaştırıldığında belirgin bir tutarsızlık arz etmektedir. Bu sebepten ötürü ilgili konularda istenen sonuçlara ulaşılmamıştır.

Bu çalışmada uygulanan SWOT analizi sonuçları genel olarak alındığında ise, katılımcıların büyük çoğunluğunun üniversitemizden olarak memnun oldukları görüşü çıkarılmaktadır.

SWOT analizi çalışmaları sonucunda rehberlik ve akademik danışmanlığın ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Üniversitemizde öğrencilerin beden ve ruh sağlıklarının korunması yanında üniversitede görevli personel, eş ve çocukları ile bakmakla yükümlü oldukları kimselerin sağlıklarının korunması için kurulan Medikososyal Merkezi'nin kapsamı genişletilebilir. Ayrıca verilen Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri de kampus merkezinde sınırlı kalmayıp, meslek yüksek okullarında ve kampusun farklı merkezi noktalarına açılması sağlanabilir.

Gelir kaynaklarını arttırarak çeşitlendirmek ve daha verimli yönetim modelleri geliştirmek gereksinimi vardır. Bunun için üniversitelerin toplum ile daha fazla bütünleşmesi, yeni programlar üretmesi, yeni işbirliği arayışları ortaya çıkmıştır. Bu amaçlar çevresinde Çukurova Üniversitesi Türkiye benzeri çok az olan Teknopark gibi projelere de gerekli önemi vermektedir.

Çukurova Üniversitesinde 2005-2006 yılı eğitim döneminde genel ortalamaya baktığımızda öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 18.22 olarak gerçekleşmiş olup, bu veriler göre Çukurova Üniversitesinin Avrupa standartları ulaşan Türkiye'de ender okullardandır.

Tablo 3.5. fakültelerin 2000 yılı yayınları ve Tablo 3.7.'de fakültelerin 2005 yılı yayınları verileri bulunmaktadır. 2000 ve 2005 yılları arasındaki tüm fakültelerin

kendi içindeki karşılaştırmaya bakıldığında ise; İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi öğretim elemanı başına düşen ulusal yayınlarında, İlahiyat Fakültesi'nin ulusal yayınlar ve faaliyetler alanında, Su Ürünleri Fakültesi'nin uluslararası yayınlar ve faaliyetler ve öğretim elemanı başına düşen ulusal yayınlarında, önemli artışlar olduğu görülebilir. Ayrıca Ziraat Fakültesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinde tabloyu oluşturan tüm etmenlerde sürekli bir artış için de olduğu görülmektedir. Bu karşılaştırmalarda öğretim elemanı sayılarını yıllar içinde artış gösterdiği de göz önünde bulundurulmalıdır. Aşağıda Fen-Edebiyat Fakültesi ve Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi arsında özel bir karşılaştırmaya yer verilmiştir.

Tablo 5.1. Akademik Personel ve Öğrenci Sayısı Dağılımı

Fakülteler	Öğrenci Sayıları (2006)	Öğretim Elemanı Sayısı (2006)	Öğrt.Elemanı Başına Öğrenci Sayısı (2006)	Öğrenci Sayıları (2007)	Öğretim Elemanı Sayısı (2007)	Öğrt.Elemanı Başına Öğrenci Sayısı (2007)
Fen-Edebiyat Fakültesi	3004	97	30,9	3004	116	25,9
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	3895	110	35,4	3895	121	32,2

Tablo 5.2. İndekse (AHCI, SCI, SSCI) Giren Yayın Sayısı

Fakülteler	Yayın Sayısı (2004)	Yayın Sayısı (2005)	Yayın Sayısı (2006)
Fen-Edebiyat Fakültesi	64	69	57
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	75	58	56

Akademik personel ve öğrenci sayısı dağılımı gösteren Tablo 5.1. bakıldığında öğrenci sayılarının değişmeyip sabit kalmakla beraber öğretim elemanı sayısında bir artış görünmektedir. Bu bir yıl içerisindeki artış, öğretim elemanı sayısı

başına düşen öğrenci sayısı yükünü azaltmış böylece Tablo 5.2.' de görüldüğü gibi AHCI, SCI, SSCI indekse giren yayın sayısı da artırmıştır.

Bu çalışmada genel amacımız; üniversitenin büyüme potansiyelini, öncelik taşıyan sorunları ile öz kaynakların saptanması ve bunların rasyonel kullanımı amaçlayan ve tüm bunlar için gerekli envanterin oluşturulması ve güncellemesine olanak sağlayan bir bilgi sisteminin hazırlanmasıydı. Bu amaç doğrultusunda kampus alanın 1/1000 ölçekli hali hazır imar paftaları, hücresel (raster) veri olarak alınmış ve MapInfo (*.tab) formatına çevrilerek sayısallaştırılmıştır. Sayısal verilerdeki projeksiyon ve koordinat sorunlarını çözülüp, yaklaşık 138 ayrı katman haline gelen veriler üzerinde, benzer özellikleri taşıyan tabakalar birleştirilmiştir. Örneğin alt yapı şebekesi katmanının bulunan rogar kapağı, abide, blok kaya, buz, çeşme gibi veri ayrı ayrı halde bulunmaktaydı. Bu hem veri kalabalığı hemde kullanımda zorluklar çıkardığı için hepsi tek bir katmanda toplanıp hazırlanma ilkelerine uygun veri tabanları haline getirilip, birer ID kodu verilmiştir.

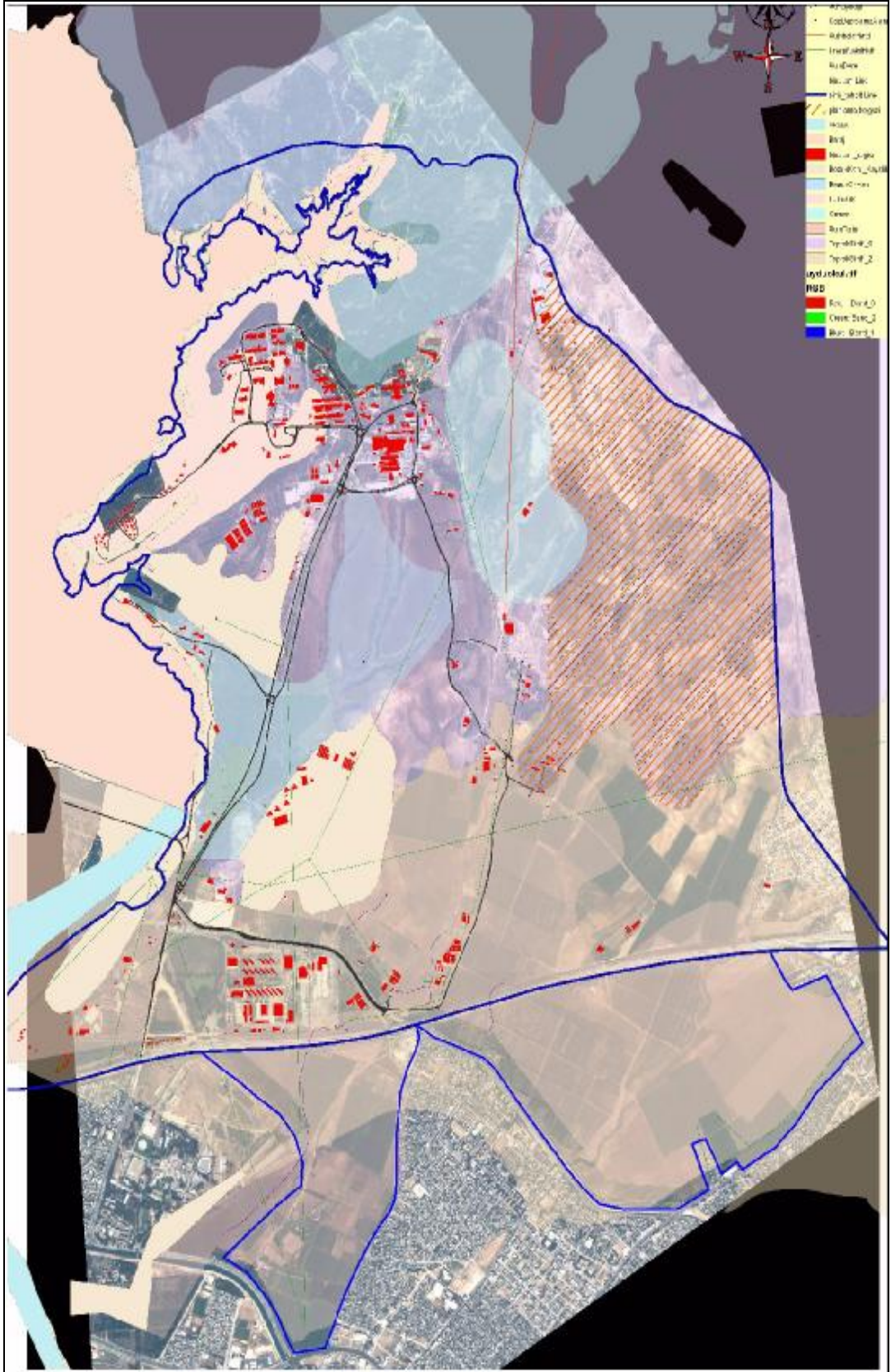
Bütün bu yapılan çalışmalar kurulacak bir bilgi sistemi merkezine aktarılıp, mekansal dağılımın düzenlenmesi, yeni gelişme alanlarının planlanmasında ve inşası sırasında kullanım kolaylığı getirilecekti. Fakat üniversitemiz bünyesinde ne bir coğrafi bilgi sistemi merkezi kurulabildi ne de mevcut bilgi işlem bölümünde gerekli yazılım kurulabildi.

Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı, hazırlanırken elde edilen sayısal veriler ile öğrenciler arkadaşlarımızın bundan sonraki çalışmalarına rehber niteliği taşımaktadır. Üniversitenin mevcut sorunlarının tesbit etmek ve farklı çözüm yolları bulmak ve üniversitenin gelişim yönlendirecek stratejik ve projelere için yol gösterici olmak amacıyla, objektif ve mümkün olduğunca çok sayıda eğitim gören öğrenciler ve öğretim elemana uygulanan bir SWOT analizi yapılmıştır. Analiz sonunda bir çok konuda önemli bilgilere ulaşılmakla beraber daha geniş zamanda daha kapsamlı bir analiz yapılabilirdi.

Gelişim Planları, genellikle il bazında yapıldığı için gelişmelerin kapsama alanları büyüktür ve il geneli hedeflenir bu doğrultuda yapılması gerekenler; ekonomik, sosyal ve altyapı sektörleri ile çevresel açıdan detaylı olarak inceleyen geniş kapsamlı ve bütüncül çalışmalardır. Bu çalışmalarda karar vericiler; il

genelindeki, en üst düzeyde bulunan, kapsamlı ve profesyonel danışma organları ve katılım platformlarını oluşturularak hazırlanır. Bu çalışmanın kapsamı üniversite ve yakın çevresiyle sınırlı olması ve üniversite içinde illerdeki gibi çok geniş ve farklı görevleri olan kurumların olmaması yüzünden çalışma sonunda toplantılar ve çalıştaylar yapılmamıştır. Ayrıca çalışma bilimsel bir nitelik taşıdığı ve karar verici organ durumunda olan rektörlük makamının hazırlattığı önümüzdeki 5 yılı kapsayan Stratejik Plandan da farklı ve yeni çözümler getirememiştir.

Kampusun yerleşke alanıyla beraber ve Çukurova Üniversitesi Çevre Düzeni Plan'ında belirlenen genişlemeye uygun alanlar Harita 5.2. Çukurova Üniversitesi Çevre Düzeni Planı Taslak Paftası olarak verilmiştir.

KAYNAKLAR

- İLLER BANKASI DERGİSİ YAYINLARI, Dergi Sayı 7, Sayfa 56-57-58, 1986 ¹.
- İLLER BANKASI DERGİSİ YAYINLARI, Dergi Sayı 8-9, Sayfa 77-79-80, 1986 ².
- BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI YAYINLARI, Dergi Sayı 45, Sayfa 21, 1999 ¹.
- KELEŞ, İ. 2002. Uygulama İmar Planları
- BAŞBAKANLIK DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI YAYINLARI, Yayın No. DPT :2651, Şubat 2002.
- BOLU VALİLİĞİ İL PLANLAMA VE KOORDİNASYON MÜDÜRLÜĞÜ KAYITLARI, Bolu İl Gelişme Planı, Eylül 2002. Bolu.
- ARTVİN VALİLİĞİ BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ KAYITLARI, Artvin Gelişim Planı, 2004. Artvin.
- SİVAS SOSYAL VE EKONOMİ KONSEYİ YAYINLARI, Stratejik İl Gelişme Planı, 2004
- ADANA VALİLİĞİ İL PLANLAMA VE KOORDİNASYON MÜDÜRLÜĞÜ KAYITLARI, Adana İl Gelişme Planı, Eylül 2004. Adana.
- YALÇINER, A., ULUS, İ., ÇOŞKUN Ş., Uludağ Üniversitesi Gelişim Planı, 2002.
- ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU, Sayfa 6-7-8-9-11-16-19, 2006
- D.M.İ Genel Müdürlüğü, 1974.
- GUPTA R., 2000. SWOT Analysis of Geographic Information: The Case of India, CURRENT SCİENCE, Vol. 79, No. 4, pp.
- GUPTA R., 2000. SWOT Analysis of Geographic Information: The Case of India, CURRENT SCİENCE, Vol. 79, No. 4, pp. 489-498
- TECİM, V., Coğrafi Bilgi Sistemleri, Sayfa 56-57-58-81-82-99, 1999
- YALÇINER, Ö., ERCOŞKUN, N., SAT, A., VAROL, Ç., Coğrafi Bilgi Sistemlerinin Şehir Planlama Eğitimindeki Rolü, Sayfa 3-4-5-8-9, 2004.
- UÇAR, D., DOĞRU, A.Ö., Coğrafi Bilgi Sistemleri Projelerinin stratejik planlaması ve SWOT Analizinin yeri, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı Sonuç Raporu, 28 Mart - 1 Nisan 2005, Ankara.

CAN, A., Türkiye’de Devletin Yeniden İnşası, Sayfa 53-54-55, 2005.

<http://www.yok.gov.tr/envanter>, 2005.

<http://www.canaktan.org>, 2007

<http://www.cu.edu.tr/genelbilgi>, 2007.

<http://www.mersin.edu.tr/genelbilgi.htm>, 2007.

<http://www.akdeniz.edu.tr/tanitim/genel>, 2007.

<http://www.gantep.edu.tr/genelbilgi.htm>, 2007.

[http:// www.mku.edu.tr/genel/targel.htm](http://www.mku.edu.tr/genel/targel.htm), 2007.

<http://www.ksu.edu.tr/genelbilgi.htm>, 2007.

ÖZGEÇMİŞ

7 Kasım 1980 yılında Bursa’da doğdum. Ailemin memuriyeti nedeniyle ilköğretimimi farklı okullarda sürdürerek Atatürk İlkokulu’nda tamamladım. Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu’nu Sinop ilinde bitirdikten sonra 1994 yılında Nevşehir Lise’nde ortaöğretim tamamlayıp. 2000 yılında Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fizik Bölümü’ne girdim. 2004 yılında lisans eğitimimi tamamlayıp aynı yıl Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Arkeometri Ana Bilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimini kazandım. 2005 yılı Mayıs ayında Adana Valiliğinde, 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planı’na atlık oluşturmak üzere kurulan, Coğrafi Bilgi Sistemi Merkezi Teknik Bürosunda Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemi uzmanı olarak işe başlayarak çalışma hayatıma devam etmekteyim.

EKLER

EK-A:

Türkiye’de eğitime veren üniversitelerin öğretim üyesi, doktora, sanatta yeterlilik, tıpta uzmanlık, yüksek lisans ve lisans programlarındaki öğrenci sayıları verilmiştir.

EK-B:

Katılımcılara dağıtılan SWOT analizi.

EK-A**Üniversitelerin 2005 - 2006 Öğretim Yılındaki Öğrenci Sayıları**

Üniversite Adı	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Tıpta Uzmanlık	Doktora	Toplam
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	7856	12559	909	170	99	31329
Adnan Menderes Üniversitesi	5814	6721	558	166	109	20452
Afyon Kocatepe Üniversitesi	13513	13849	1214	123	115	44611
Akdeniz Üniversitesi	8396	10000	833	242	243	28532
Anadolu Üniversitesi	5447	16888	1570	103	630	35244
Ankara Üniversitesi	8236	26676	6357	442	3300	63971
Atatürk Üniversitesi	7868	29647	2918	267	1181	63186
Atılım Üniversitesi	0	2474	25	0	12	2511
Bahçeşehir Üniversitesi	0	5527	268	0	0	5795
Balıkesir Üniversitesi	11566	12096	687	0	120	35625
Başkent Üniversitesi	337	7928	16	0	16	8297
Beykent Üniversitesi	2973	2733	1737	0	0	7463
Bilkent Üniversitesi	11704	8039	693	0	402	12206
Boğaziçi Üniversitesi	110	8478	1941	0	677	15469
Celal Bayar Üniversitesi	8920	13618	967	190	113	34946
Cumhuriyet Üniversitesi	10879	13970	931	248	137	38566
Çağ Üniversitesi	330	1207	102	0	0	1639
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	6078	11991	1223	0	77	29319
Çankaya Üniversitesi	160	3441	243	0	0	3844
Çukurova Üniversitesi	9548	19359	2953	270	670	49063
Dicle Üniversitesi	3892	14299	863	110	326	29221
Doğuş Üniversitesi	107	1815	123	0	0	2045
Dokuz Eylül Üniversitesi	8522	27206	4420	1547	429	58628

Dumlupınar Üniversitesi	10768	14596	1464	0	99	41638
Ege Üniversitesi	11605	26005	1945	337	1610	56094
Erciyes Üniversitesi	8973	19309	1439	360	343	44485
Erzincan Üniversitesi	333	2891	-	0	-	6226
Fatih Üniversitesi	1687	3821	375	0	0	5883
Fırat Üniversitesi	5371	13440	1267	281	517	31800
Galatasaray Üniversitesi	263	1722	679	0	69	4013
GATA	623	756	16	606	52	2053
Gazi Üniversitesi	10928	53821	8324	2186	466	106734
Gaziantep Üniversitesi	5341	7668	344	234	77	20229
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	4996	5516	686	26	51	17567
Gebze İleri teknoloji Enstitüsü	0	623	1077	0	246	2822
Hacettepe Üniversitesi	3010	22329	2376	478	1447	41826
Haliç Üniversitesi	212	2397	263	0	0	2873
Harran Üniversitesi	4084	3414	373	111	41	12208
Hitit Üniversitesi	3232	1611	-	0	-	4843
Işık Üniversitesi	0	1683	65	0	52	1800
İlke Eğitim ve Sağlık Vakfı	206	0	-	0	-	206
İnönü Üniversitesi	5165	12699	632	174	172	28028
İstanbul Bilgi Üniversitesi	424	6788	1924	0	46	9182
İstanbul Bilim Üniversitesi	255	119	9	0	9	383
İstanbul Kültür Üniversitesi	1510	4465	418	0	83	6476
İstanbul Teknik Üniversitesi	173	14204	4852	0	1775	28858
İstanbul Ticaret Üniversitesi	1154	3197	477	0	0	4828
İstanbul Üniversitesi	9559	42286	5946	1105	2622	86870
İzmir Ekonomi Üniversitesi	754	4001	244	0	17	5016
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitü	0	1327	451	0	141	2657

Kadir Has Üniversitesi	7810	4819	300	0	192	13121
Kafkas Üniversitesi	5298	5803	459	0	61	17315
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	7021	6384	685	76	36	21123
Karadeniz Teknik Üniversitesi	16389	27304	1642	224	594	68039
Kastamonu Üniversitesi	3419	3228	-	0	-	6647
Kırıkkale Üniversitesi	4942	8385	440	129	75	20211
Kocaeli Üniversitesi	23303	21923	1988	235	334	70470
Koç Üniversitesi	98	3003	365	0	16	3482
Maltepe Üniversitesi	1453	3196	390	0	0	5039
Marmara Üniversitesi	5336	36720	8962	276	2592	76494
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	8689	3285	-	0	-	11974
Mersin Üniversitesi	10676	9710	868	148	88	31199
Mimar Sinan Üniversitesi	522	4272	602	0	247	7840
Muğla Üniversitesi	7332	11261	674	0	17	27549
Mustafa Kemal Üniversitesi	6411	7024	335	29	22	20247
Namık Kemal Üniversitesi	8618	1767	-	0	-	10385
Niğde Üniversitesi	663	9122	480	30	0	23805
Okan Üniversitesi	221	978	72	0	0	1271
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	8615	21203	916	451	398	45333
Ordu Üniversitesi	4222	1439	-	0	-	5661
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	210	15369	3986	0	2104	29736
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	646	12055	1330	229	313	21004
Rize Üniversitesi	4947	1330	-	0	-	6277
Pamukkale Üniversitesi	6164	14257	792	206	59	30930

Sabancı Üniversitesi	0	2726	367	0	116	3209
Sakarya Üniversitesi	14676	17223	2575	0	468	52737
Selçuk Üniversitesi	27689	42431	6218	322	1326	117549
Süleyman Demirel Üniversitesi	21816	18224	966	242	354	64660
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	0	1177	44	0	0	1221
Trakya Üniversitesi	20060	11013	1023	304	251	47937
Ufuk Üniversitesi	47	760	136	0	0	943
Uludağ Üniversitesi	16409	23444	1089	428	510	62403
Uşak Üniversitesi	2729	5170	-	0	-	7899
Yaşar Üniversitesi	793	1002	31	0	0	1826
Yeditepe Üniversitesi	221	12524	2298	0	315	15358
Yıldız Teknik Üniversitesi	2094	16356	2310	0	672	29751
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	5359	8277	1415	198	153	24306
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi	10095	9237	615	158	48	30153

EK-B

SWOT Analizinde Sorulan Sorular

Fakülteniz :	Bölümünüz :			
() Öğretim Üyesi	() Öğrenci			
- Banka ve ATM sayıları hakkında ne düşünüyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Günlük gereksinimlerinizi (Süper market, çamaşırhane v.s.) tümünü kampus içinde sağlayabiliyor musunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Kampus içerisindeki bina yerleşimlerini ve çevre peyzajını nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Kampus içi ulaşımı hakkında ne düşünüyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Kampus'e ulaşımınızı nasıl sağlıyorsunuz ?				
() Belediyesi otobüsü	() Özel halk otobüsü	() Dolmuş	() Özel araç	() Yaya
Merkezi Kafeterya hakkında ;				
- Yemekler doyurucu mu ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Yemeklerin kalitesi nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Açılış ve kapanış saatlerini nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Temizliğini nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Isıtma, soğutma ve havalandırma sistemini nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Masa düzeni ve yeterliliğini nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
Kütüphane hakkında ;				
- Binanın kampus içerisindeki konumunu nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Araştırma yaptığınız konular hakkında kitap, yayın, görsel ve yazılı doküman bulabiliyor musunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü
- Kütüphane otomasyonunu nasıl buluyorsunuz ?				
() Çok iyi	() İyi	() Orta	() Kötü	() Çok kötü

- Ders çalışma alanlarını nasıl buluyorsunuz ?

() Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

-Ödünç alma süresini nasıl buluyorsunuz ?

() Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

Fakülteniz hakkında ;

- Ulaşım imkanını nasıl buluyorsunuz?

() Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

- Dersliklerin sayısı yeterli mi ?

() Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

- Temizliğini nasıl buluyorsunuz ?

() Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

- Derslerin içeriğini nasıl buluyorsunuz

() Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

- Sınıf geçme ve not sistemi hakkında ne düşünüyorsunuz ?

() Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

Sosyal aktiviteler hakkında ;

- Sinema gösterimleri ; () Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

-Tiyatro oyunları ; () Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

-Konserler ; () Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

- Spor kompleksleri ; () Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü

-Söyleşiler, paneller ve konferanslar ; () Çok iyi () İyi () Orta () Kötü () Çok kötü